

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Vzděláním k blahobytu

Obsah

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Úplnost a velikost školy	4
2.2 Vybavení školy	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Charakteristika žáků	5
2.5 Žakovská rada	6
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce a celoškolské projekty	6
2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	8
3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu	8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných	18
3.4 Začlenění průřezových témat	22
4. Učební plán	28
5. Učební osnovy	31
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1 Český jazyk a literatura	34
5.1.2 Anglický jazyk	64
5.1.3 Německý jazyk	90
5.2 Matematika a její aplikace	99
5.2.1 Matematika	101
5.3 Informatika	128
5.3.1 Informatika	129
5.4 Člověk a jeho svět	149
5.4.1 Prvouka	152
5.4.2 Vlastivěda	166
5.4.3 Přírodověda	174
5.5 Člověk a společnost	180
5.5.1 Dějepis	183
5.5.2 Občanská výchova	192
5.6 Člověk a příroda	202
5.6.1 Fyzika	204
5.6.2 Chemie	214
5.6.3 Přírodopis	223
5.6.4 Zeměpis	241

5.7	Umění a kultura	253
5.7.1	Hudební výchova	255
5.7.2	Výtvarná výchova	278
5.8	Člověk a zdraví	299
5.8.1	Výchova ke zdraví	301
5.8.2	Tělesná výchova	316
5.9	Člověk a svět práce	347
5.9.1	Pracovní výchova	348
5.10	Doplňující vzdělávací obory (volitelné předměty)	373
5.10.1	Literárně-dramatická výchova	373
5.10.2	Sportovní hry	377
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	382
6.1	Základní zásady pro hodnocení žáků	382
6.2	Získávání podkladů pro hodnocení žáků	383
6.3	Formy klasifikace	384
6.4	Celkový prospěch	385
6.5	Klasifikace chování	387
6.6	Kritéria pro hodnocení žáků v předmětech	390
6.7	Hodnocení žáků se slovním hodnocením	395
6.8	Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	397
6.9	Hodnocení žáků mimořádně nadaných	397
6.10	Výjimky při hodnocení cizinců	397
6.11	Hodnocení skupinové práce	398
6.12	Autoevaluace školy a její evaluační činnost	400

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Motivační název:

Vzděláním k blahobytu

Předkladatel:

***Základní škola Chýnov, okres Tábor
Gabrielovo nám 16, 391 55 Chýnov
identifikátor zařízení 600 064 557
příspěvková organizace, IČO: 00582671***

Ředitelka školy: Mgr. Martina Havlůjová

Kontakty:

tel.: 381 297 056

e-mail: zschynov@zschynov.cz

www: zschynov.cz

Zřizovatel školy:

***Město Chýnov
Gabrielovo nám. 7, 391 55 Chýnov
IČO: 00252387***

Kontakty:

tel.: 381 297 880

e-mail: starosta@chynov.eu

www: chynov.cz

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Petr Dvořák

Platnost dokumentu od:

15. října 2023

Podpis ředitele, razítko školy

2. Charakteristika školy

Právnícká osoba vykonává činnost těchto škol a školských zařízení:

- **Základní škola (přípravná třída, 1. a 2. stupeň), IZO: 000 582 671**
kapacita dle zřizovací listiny: 500 žáků
- **Školní družina, IZO: 114 900 051**
kapacita: 200 žáků
- **Školní klub, IZO: 150 069 979**
kapacita: 100 žáků
- **Školní jídelna ZŠ Chýnov, IZO: 102 415 668**

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je úplná s 1. až 9. postupným ročníkem, ve všech ročnících výuka probíhá ve dvou paralelních třídách. Kapacita ZŠ je 500 žáků. První a druhý stupeň je doplněn o přípravnou třídu, která se nezapočítává do povinné školní docházky a děti se neklasifikují. Přípravná třída je v provozu od 7.40 hodin do 11.40 hodin s týdenní časovou dotací 20 hodin. Je umístěna v budově základní školy v prostorách školní družiny. Třída je prostorná, má své vlastní sociální zařízení a samostatný vchod na dětské hřiště.

Budova základní školy je situována v centru města Chýnova s dobrou dopravní dostupností autobusové, ale i vlakové dopravy. Jedná se o budovu s více jak stoletou školní tradicí. Původní vstupní schodiště školní budovy zdobí Bílkův reliéf místního mecenáše a rodáka prof. Františka Nekuta. František Bílek – sochař, grafik, malíř, keramik, architekt, spisovatel a myslitel – je bezesporu nejslavnější chýnovský rodák. K dalším významným rodákům patří akad. sochař Karel Gabriel nebo již zmiňovaný František Nekut, profesor, přírodovědec.

2.2 Vybavení školy

Základní škola Chýnov, okres Tábor sestává z komplexu 3 budov, které jsou propojeny dvěma chodbami. V jedné jsou umístěny šatny, ve druhé zabudovány žebřiny, takže slouží též jako minitělocvična v kombinaci s Fitcentrem. Plně je využíváno hřiště na školním dvorku jak pro výuku tělesné výchovy, tak pro mimoškolní činnost družiny a sportovních kroužků. Každoročně se daří navyšovat hodnotu majetku modernizací a opravami. Během tří rozsáhlých rekonstrukcí byla vyměněna okna, provedena rekonstrukce podlah v učebnách i na chodbách, zateplena přístavba, dány termoventily do tříd, čímž se snažíme o úsporu energií. V současné době se k výuce využívá 24 učeben, z toho 7 odborných, které ale většinou též

slouží jako kmenové učebny. Prostory pro výuku jsou dostatečné, v každé učebně prvního stupně je i hrací koutek. Většina učeben je vybavena interaktivní tabulí s projektořem. Zvláště pěkná je nově zrekonstruovaná počítačová učebna. Zásíťování je provedeno do všech učeben, kabinetů i kanceláří. Využívají ho učitelé i žáci při vyučování i mimo něj – zejména při napojení na internet, aby vyhledali potřebné poznatky. U všech počítačů je rychlé připojení. Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek. Vybavení školy učebními pomůckami a didaktickou technikou je velmi dobré. Škola má kvalitní hygienické zázemí v souladu s normami, připravujeme rozsáhlou přestavbu šaten. Škola disponuje jednou tělocvičnou, která je moderně zrekonstruována – s novým umělým povrchem a vytápěním v podlaze, ale bohužel je tělocvična malých rozměrů. Od září 2020 využíváme nově postavenou sportovní halu, která se nachází od školy cca 300 metrů. Školní dílna slouží pro výuku pracovní výchovy, technických praktik a zájmových útvarů technického zaměření. Součástí školy je i keramická dílna a školní pozemek. V rámci praktických činností žáci pečují i o nově vysázenou zeleň v areálu školy. V budově je školní jídelna s novým moderním nábytkem, školní kuchyně byla vybavena nerezovým zařízením a doplňky. Pro žáky je kromě obědů zajištěna též příprava svačín, ve ŠJ se vaří též pro MŠ Chýnov a MŠ Nová Ves. Provozujeme školní družinu a školní klub, v jehož rámci realizujeme odpolední volnočasové aktivity. Školní družina i ŠK mají netradiční vybavení, které umožňuje odpočinkovou činnost žáků. Každý rok na škole pracuje kolem třiceti zájmových útvarů pod školním klubem, čímž se snažíme předcházet sociálně patologickým jevům společnosti.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je složený z vysokoškolsky vzdělaných pracovníků s příslušnou aprobací. Součástí sboru jsou také vychovatelky školní družiny a případně asistenti pedagoga či školní asistent. Konkrétní složení pedagogického sboru v každém školním roce je nedílnou součástí pravidelné výroční zprávy. Ve škole pracuje metodik prevence rizikového chování a výchovný poradce. Pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Všichni pedagogové si stále zvyšují osobní i odborný růst dalším vzděláváním. Aprobovanost, kladný vztah k dětem a pedagogické práci i ochota se sebevzdělávat by měly být i nadále hlavním kritériem pro výběr učitelů na naší škole.

2.4 Charakteristika žáků

Základní škola Chýnov má velkou spádovou oblast. Více než polovina žáků je dojíždějících z těchto spádových obcí: Kloužovice, Dobronice, Velmovice, Turovec, Nová Ves, Dolní Hořice, Kladruby, Lejčkov, Hartvíkov, Pořín, Horní Hořice, Prasetín, Mašovice, Oblajovice, Radenín, Kozmice, Lažany, Terezín, Bítov, Nuzbely, Vodice. Dále dojíždějí žáci z těchto nespádových obcí: Křeč, Choustník, Chrbonín, Vlčeves, Nadějkov, Obrataň, Pohnánek, Dolní Hrachovice, Tábor a Černovice.

Máme dobrou zkušenost s integrací žáků nadaných, stejně jako žáků se zdravotním postižením nebo zdravotním či sociálním znevýhodněním.

2.5 Žákovská rada

Žákovská rada se schází s vedením školy první středu v měsíci. Žáci se podílí na řízení školy, dávají podněty a připomínky k životu a organizaci ve škole, navrhuji a sami organizují své vlastní projekty.

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce a celoškolské projekty

Do školní výuky jsou zařazovány návštěvy kulturních a vzdělávacích programů, lyžařské výcvikové kurzy, exkurze, výuka plavání. Žáci se se souhlasem rodičů účastní aktivit v rámci „Preventivního programu“, pracují na projektech zaměřených na prevenci sociálně nežádoucích jevů, na tvorbu kolektivu, respektování druhých, na vývoj zdravé osobnosti. Škola se prezentuje i účastí ve vědomostních, uměleckých i sportovních soutěžích. Ve volném čase mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky přímo v budově.

Škola je zapojena do několika dlouhodobých projektů. Jako Přidružená škola UNESCO plníme každoročně celoškolský projekt Týden škol UNESCO na ročně stanovené téma (vyhlašuje OSN nebo ASPnet UNESCO). Z dalších pravidelných celoškolských projektů je to: „Světový den pro srdce“, „Evropský den jazyků“, „Memoriál Tomáše Havla“, „Den Země“, „Memoriál Hany Kapplerové“, „Běh milénia“ a další. Podporujeme občanské sdružení CPK – CHRPA – výcvik koní pro hiporehabilitaci a Fond Sidus, o.p.s. na vybavení dětských zdravotnických zařízení. Spolupracujeme s další Přidruženou školou UNESCO VOŠ a SZeŠ Tábor, jejíž studenti organizují každoročně pro naše žáky akci „Kapky života ke Dni Země“ v areálu Botanické zahrady v Táboře. Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.7 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Výchovná a vzdělávací strategie je otevřená vůči rodičům, kteří jsou seznamováni se záměry školy, s cíli a způsobem výuky, s hodnocením žáků, s pravidly života školy na průběžných schůzkách a konzultacích, prostřednictvím žákovské knížky, webových stránek školy, také na dnech otevřených dveří. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími. Při škole je zřízena Školská rada ze zástupců rodičů, učitelů a zřizovatele. Rodiče jsou vybízeni ke spolupráci, společně hledáme řešení případných problémů dítěte, škola spolupracuje s pracovníky z pedagogicko-psychologické poradny.

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má dlouholetou tradici. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení

rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace.

Velmi dobře spolupracuje se školou občanské sdružení Klub přátel školy, které organizuje ples školy, finančně podporuje různé akce jako je Den dětí, LVK, exkurze žáků a přispívá na další mimoškolní aktivity.

Škola se snaží aktivně zapojit do dění v obci, aby byla „živou“ součástí lokality i celého města. Pravidelně spolupracujeme v rámci výuky i mimoškolních aktivit s místními a regionálními institucemi (např. městskou knihovnou – podpora čtenářské gramotnosti, besedy, výstavy, správou Chýnovské jeskyně – exkurze pro žáky, ČSOP Tábor – okresní přírodovědná soutěž „Poznej a chraň“, Ochranou fauny České republiky ve Voticích a Okresním mysliveckým spolkem ČMMJ Tábor – výtvarné soutěže, Lesy České republiky a s Obecními lesy města Chýnov, oblastním spolkem ČČK - při proškolení žáků z první pomoci v oblastních studijních střediscích, v soutěži Hlídek mladých zdravotníků a ve výtvarných soutěžích, Policíí ČR – exkurze žáků na policejní stanici – pomáhá předcházet sociálně patologickým jevům společnosti a mnoha dalšími).

V oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme se specializovanými institucemi (např. Pedagogicko-psychologickou poradnou Tábor, Speciálním pedagogickým centrem Strakonice, Speciálním pedagogickým centrem Týn nad Vltavou, Odborem sociální péče a dalšími). Pravidelně zajišťujeme akce na podporu jazykového vzdělávání (zahraniční pobyty, exkurze, vzdělávací pořady, testování žáků... atd.) Při organizaci těchto akcí spolupracujeme s mnoha servisními organizacemi.

Škola se snaží svou činností naplňovat nezastupitelnou roli kulturního a společenského prvku v životě města, proto připravuje každoročně řadu vystoupení a akcí nejen pro rodiče svých žáků, ale i ostatní občany (vítání nových občánků, kulturní vystoupení pro důchodce, vánoční trhy se zpíváním u stromku, dětský den, a další). Svou činnost prezentuje i širší veřejnosti (výstavní plochy v budově městského úřadu, občasník města, okresní periodika a v neposlední řadě školní časopis Slim).

Velmi významným partnerem je zřizovatel školy, který se dle svých možností stará o materiální zabezpečení chodu školy a všech jeho součástí. Této spolupráce a pomoci si velmi vážíme a snažíme se ji ocenit zejména v přímé práci s dětmi, což patří k důležitým zásadám výchovy osobnosti žáka.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí školního vzdělávacího programu

Škola by se měla stát hrou, vyučování by mělo být názorné a zajímavé, aby žáky vhodně motivovalo a dávalo prostor pro jejich seberealizaci.

Zvolené motto pro vzdělávací práci:

„Proto budiž učitelům zlatým pravidlem, aby všechno bylo předváděno všem smyslům, kolika možno“. (Jan Ámos Komenský)

Pak jistě děti zapojí i svou vůli a dokáží splnit i ten nejobtížnější úkol.

„Můžeš mít,
cokoli chceš, pokud po tom toužíš
dostatečně zoufale.
Tvá touha musí být
tak mocná, že prorazí kůži
a spojí se s energií,
jež stvořila svět.“
Sheila Grahamová

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla dlouholetou snahou o inovaci vzdělávacího procesu a života školy vůbec. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávání nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných

tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdědky považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou touhou je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Trvalé záměry školy:

1. Udržet vysokou odbornou úroveň pedagogického sboru
 - stále umožňovat další vzdělávání pracovníků a jejich profesní růst
 - dávat pracovníkům prostor k seberealizaci
2. Motivovat stávající pracovníky
 - nejen finančně, ale hlavně prezentací jejich zásluh na veřejnosti
3. Pečovat o talenty i o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
 - nabízet vysokou škálu zájmových útvarů a tím získávat žáky i z jiných oblastí (nejen ze spádových obcí)
 - vysokou nabídkou zájmových útvarů předcházet sociálně patologickým jevům společnosti
4. Udržet silnou pozici školy z hlediska konkurence, prohlubovat prestižní postavení školy
 - jako Přidružená škola UNESCO
 - plněním řady projektů propojovat školu se životem
5. Prohlubovat týmovou práci
 - prací předmětových komisí
 - práci v týmu využívat při realizaci školního vzdělávacího programu a plnění ekologických projektů
 - starší žáci pomáhají mladším
6. Škola – bezpečné místo pro všechny
 - šikana, násilí, drogy nejsou tolerovány
 - žáci i učitelé se vzájemně respektují a chovají se vhodným způsobem
 - škola je místo i pro další aktivity po skončení výuky (práce zájmových útvarů)
7. Více využívat nové a netradiční metody práce a tím rozvíjet logické myšlení a samostatnost žáků
 - do používání těchto metod zasvětit i starší sbor
 - pracovníky vysílat na vhodná školení
 - využívat vzájemné hospitace
8. Prohlubovat vztahy učitel x žák, učitelé x rodiče
 - uskutečňováním společných akcí
 - zapojováním a vtahováním rodičů do problémů, rodiče jsou chápáni jako partneři

Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- rozumět a domluvit se, číst a psát jednoduchým způsobem ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat vlastní názor, argumentovat
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě (při plnění projektů, skupinové práci atd.),
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie (např. při práci s textem, vyhledávání informací atd.).

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti (např. při evaluaci projektů, žáci prezentují své názory a výsledky ve školním časopise SLIM nebo v místním Občasníku),
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy (např. při projektových dnech),
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových

úkolů a situací, využívat i netradiční úlohy (Scio, CERMAT, matematický Klokan apod.).

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, využívat ke komunikaci a informovanosti ve škole školní časopis SLIM,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací, vést žáky ke zpracování dokumentace ze školního života,
- komunikovat s jinými školami (spolupráce s VOŠ a SZeŠ Tábor při plnění projektu, se žáky MŠ Chýnov atd.).

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu (při skupinové práci, projektových dnech, při řešení ekologických projektů atd.),
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných,
- respektovat společně dohodnutá pravidla chování, podílet se na jejich utváření.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti, podílet se na utváření pravidel chování ve třídě,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, plněním projektů rozvíjet ekologické myšlení žáků, klást důraz na prožitek, vést žáky k třídění odpadů,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, při mezinárodní spolupráci seznamovat žáky s kulturou jiných národů.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních (celoškolní projekt Světový den pro srdce, Memoriál Tomáše Havla atd),
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví, využívat spolupráce s ČČK při proškolení žáků z první pomoci, projektové dny.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost (využití profesních testů ve spolupráci s PPP Tábor, setkání žáků a rodičů 9. ročníků se zástupci středních škol, spolupráce s Jihočeskou hospodářskou komorou),
- provádět objektivní sebehodnocení, rozvíjet své schopnosti prací v zájmových útvarech
- poznávat výrobní proces v rámci exkurzí, řešení projektů (např. Hospodářská činnost Chýnova),

- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Podpora dětí k učení se:

- vytvářet výstupy, které mají digitální povahu, a to nejen v případě projektové výuky,
- uplatňovat prvky digitální gramotnosti v různých oblastech vzdělávání,
- využívat různou digitální techniku,
- rozvíjet technologie rozšířené a virtuální reality, pomocí které se mohou seznamovat s různými rolami a povoláními interaktivním zážitkovým způsobem.

Chceme navázat na dobré tradice naší školy, na vysokou prestiž, kterou naše škola má mezi širokou veřejností. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit, co považujeme za nedostatky.

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- **Využívání různých zdrojů informací**
 - *kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, digitální např.*
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- **Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky**, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, využívání metod práce z projektů Dokážu to a Začít spolu).
 - *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- **Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi** – společné akce, projekty, soutěže, výměnné pobyty
 - *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*

- Žáci se účastní odborných akcí a kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- **Proměna klimatu školy** (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, Žákovská rada)
 - *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.*

Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce se žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých předmětů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – práce s knihou, práce s textem, čtení s porozuměním, vyhledávání informací pomocí internetu, praktické pokusy, projektové dny a projekty především z oblasti environmentální, vlastní výzkum žáků.

Na konci základního vzdělávání žák:

- *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností;*
- *vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;*
- *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy;*
- *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;*
- *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.*

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Na konci základního vzdělávání žák:

- *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;*

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy;
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů především z oblasti environmentální a humanitární, při jejich evaluaci a prezentaci nebo při spolupráci s jinými školami.

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje;
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi;

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (Žakovská rada, třídní a celoškolní projekty, starší učí mladší atd.). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;

- *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;*
- *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.*

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Na konci základního vzdělávání žák:

- *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;*
- *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu;*
- *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;*
- *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit;*
- *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.*

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Na konci základního vzdělávání žák:

- *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;*
- *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;*
- *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření;*

- *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.*

Kompetence digitální u žáků rozvíjíme zvýšením implementace informačních a komunikačních technologií do vzdělávání. Nejedná se pouze o předměty přímo zaměřené na informační technologie, ale o používání digitálních kompetencí napříč celým vzdělávacím procesem.

Na konci základního vzdělávání žák:

- *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít;*
- *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;*
- *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;*
- *využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce;*
- *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání;*
- *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.*

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných

Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce a metodik prevence ve spolupráci s pracovníky školského poradenského zařízení (PPP Tábor – pomáhá učitelům, rodičům i žákům řešit výchovné problémy i problémy související s poruchami učení, provádí výzkum sociálních vztahů ve třídě, profesní testy atd.), dále vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi (Speciálně pedagogické centrum při Základní škole logopedické v Týně nad Vltavou).

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje třídní schůzky pro žáky a rodiče 9. ročníků se zástupci středních škol a pracovníkem z Úřadu práce v Táboře. Prostřednictvím pracovnice PPP Tábor si mohou žáci vyzkoušet profesní testy k zjištění zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání, k lepší orientaci při volbě povolání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Žákům jsou k dispozici informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Vedení školy, metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace se žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy (např. Semafór Veselí nad Lužnicí, Cheiron atd.). Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím Žákovské rady.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci se školským poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě odborného posudku školského poradenského zařízení (PPP Tábor) výchovný poradce, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Škola poskytuje pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým školské poradenské zařízení doporučí předmět speciálně pedagogické péče (PSPP), reedukaci, což je soubor speciálních pedagogických postupů a metod práce, které se zaměřují na rozvoj porušených nebo nevyvinutých funkcí. Reedukace je vždy individuální záležitostí – vychází z individuality dítěte, z aktuálního stavu a konkrétních projevů poruchy. Reedukace neznamená v žádném případě doučování – jedná se o soubor metod, které směřují k odstranění specifických obtíží při čtení, psaní, počítání, a jsou zaměřeny na rozvoj perцепčně motorických funkcí. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky.

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělávání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám.

- **organizace výuky:**

Zajištění plně kvalifikovaných učitelů pro průběh výuky předmětu speciální pedagogické péče, tvorba rozvrhu s ohledem na požadavky k zajištění pedagogických intervencí a odpoledních zájmových útvarů. Zajištění PSPP je možné jak nad rámec celkové povinné časové dotace (nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem) tak v rámci výuky, kdy je časová dotace k realizaci PSPP čerpána z disponibilní časové dotace RUP RVP.

- **zaměření:**

Předmět je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně perцепčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace.

- **metody výuky:**

Vychází z obecných didaktických zásad. Individualizace výuky vychází ze skutečnosti, že každé dítě může být vzhledem k svému intelektu, zkušenostem, rodinnému zázemí a dalším předpokladům na odlišné vývojové úrovni. Formy práce při individualizaci výuky mohou být různé od vyšší míry pozorování dítěte, používání pomůcek, pracovních listů a podnětových materiálů, metodické kroky při výuce čtení a psaní, individuální úkoly dle obtížnosti, hledání vhodných forem hodnocení, umožnění více času na splnění úkolu, párová výuka, využití práce asistenta pedagoga. Učitelé používají metod výuky, které jsou obecné a ty, které jsou doporučeny ŠPZ.

- **úprava obsahu vzdělávání:**

Oblast OV je v souladu s vyhláškou č. 27/2016. Náhrada částí obsahů některých oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáka, se využívá PO úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím PO IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených ŠZ a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou částí nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení ŠPZ.

- **hodnocení:**

Žáci jsou z tohoto vyučovacího předmětu hodnoceni formou slovního hodnocení.

Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje se školským poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Pracovnice školského poradenského zařízení poskytuje poradenské služby na škole vždy první středu v měsíci. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci mohou navštěvovat celou škálu zájmových útvarů (kolem 30 zájmových útvarů pod školním klubem) a tím rozvíjet svůj talent. Dále učitelé odborných předmětů připravují talentované žáky téměř na všechna kola okresních olympiád, žáci úspěšně reprezentují školu i v krajských kolech.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Začlenění průřezových témat je uvedeno v následujících tabulkách:

Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova OSV								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopnosti poznání OR	int/ Čj, Hv, Vv	int/ Čj, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Hv, Vv	int/ Čj, Vl, Aj, Vv, I	int/ Čj, AJ, Vv	int/ M, F, Př, Pv, Vzd, Tv	int/ Č, Aj, Nj, M, F, Vzd, Tv, V, Pv	int/ Čj, Nj, M, Vv, Ov, F, Ch, Vzd, Př, Tv, Hv, Sh	int/ Nj, M, F, Ch, Př, Tv, LDv, Sh
Sebepoznání a sebezpojení OR	int/ Čj, M, Prv, Pv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, M, Prv, Pv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Prv, Pv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv, Vv	int/ Vzd, Tv, Vv	int/ Aj, Tv, Pv, Vv	int/ Př, Vzd, Tv, Vv	int/ I, Tv, Vv, LDv
Seberegulace a sebeorganizace OR	int/ Čj, M, Prv, Tv, Hv	int/ Čj, M, Prv, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Vl, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv	int/ Vzd, Tv, Pv	int/ Aj, Vzd, Tv, Vv	int/ Ch, Vzd, Tv, Sh	int/ Tv, LDv, Sh
Psychohygiena OR	int/ Čj, M, Prv, Tv, Hv	int/ Čj, M, Prv, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Prv, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv	int/ Vzd, Tv, Pv	int/ Aj, Vzd, Tv, Hv	int/ Ov, Př, Tv, Vv	int/ Tv, Vv, LDv
Kreativita OR	int/ Čj, M, Hv, Vv	int/ Čj, M, Prv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Hv, Vv	int/ Pv, Čj, Aj, M, Hv, Vv	int/ Aj, I, Tv, Vv	int/ Aj, Nj, Z, Tv, Hv, Vv, I	int/ Aj, Nj, M, Tv, Vv, Pv	int/ Aj, Nj, M, Vzd, Tv, Vv, LDv

Poznání lidí SR	int/ Čj, Prv, Vv, Hv	int/ Čj, Vv, Hv	int/ Čj, Aj, Prv, Vv, Hv	int/ Čj, Aj, Vv, Hv	int/ Čj, Aj, Vv, Hv	int/ Vzd, Tv, Vv	int/ Aj, Ov, Z, Vzd, Tv, Vv	int/ Ov, Z, Vzd, Tv, Vv, Sh	int/ Vzd, Tv, Vv, LDv, Sh
Mezilidské vztahy SR	int/ Čj, Prv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Prv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Prv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Pv, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Př, Prv, Tv, Hv, Vv	int/ Aj, D, Vzd, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, Nj, Ov, Tv, Pv	int/ Čj, Aj, Nj, Ov, Př, Tv, Sh	int/ Nj, Vzd, Tv, Sh
Komunikace SR	int/ Čj, M, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, M, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Tv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, M, Tv, Hv, Vv, I	int/ Čj, Aj, M, Př, Tv, Hv, Vv	int/ Aj, Vzd, Tv	int/ Aj, Nj, Ov, Z, Tv, I	int/ Aj, Nj, Ov, Ch, Vzd, Tv	int/ Čj, Aj, Nj, Z, Tv, LDv
Kooperace a kompetice SR	int/ Čj, M, Tv, Hv	int/ Čj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Prv, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Tv, Hv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Z, Tv, Vzd	int/ Aj, Nj, Z, Vzd, Tv, Pv	int/ Aj, Nj, Ch, Tv, Vv, Sh	int/ Aj, Nj, Př, Z, Tv, Vv, LDv, Sh
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MR	int/ Čj, M, Tv	int/ Čj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Čj, Aj, Př, Z, Tv	int/ Aj, Nj, Vzd, Tv	int/ Čj, Aj, Nj, Ch, Tv, Vzd	int/ Aj, Nj, Př, Ov, Ch, Z, Tv, LDv, I
Hodnoty, postoje, praktická etika MR	int/ Čj, M, Tv	int/ Čj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Prv, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Čj, Aj, M, Tv	int/ Čj, Př, Tv	int/ Aj, Ov, Vzd, Tv	int/ Čj, Ch, Př, Tv, Vv	int/ Ov, Ch, Vzd, Tv, Hv, Vv

Průřezové téma	Výchova demokratického občana VDO								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	int/ Čj, Prv, Pv	int/ Čj, Prv, Pv	int/ Čj, Prv	int/ Čj, M, Vl, Pv	int/ Čj, Aj, M, Pv	int/ Aj, Ov, I pro/ Tv	int/ Aj pro/ Tv	int/ Aj, Vzd, Sh pro/ Tv	int/ Aj, LDv, Sh pro/ Tv
Občan, občanská společnost a stát	int/ Čj, Hv	int/ Čj, Prv, Hv	int/ Čj, Hv	int/ Čj, M, Vl, Hv	int/ Čj, Aj, M, Vl, Hv		int/ Aj, Ov	int/ D, Ov, Pv	int/ F, Z, Pv, Vzd, Hv

Formy participace občanů v politickém životě				int/ VI	int/ VI	int/ D	int/ Ov	int/ M, D	int/ M, Ov, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				int/ VI	int/ Čj, Aj	int/ D, Hv	int/ Aj, Z	int/ D, Z	int/ Čj, D, Z

Průřezové téma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VMEGS								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	int/ Čj, Prv, Hv	int/ Čj, Hv	int/ AJ, Čj, Hv	int/ Čj, Aj, Pv, Hv, Vv	int/ Čj, VI, Aj, Pv, Hv, Vv	int/ F, Vv	int/ Čj, Aj, M, Ov, Hv, Vv	int/ Čj, I, F, Př, Vzd, Vv, Sh	int/ Aj, Ov, F, Vv, LDv, Sh pro/ AJ
Objevujeme Evropu a svět			int/ Aj	int/ Aj, VI	int/ Aj	int/ Aj, Z	int/ Aj, Nj, D, Z	int/ Aj, Nj, D, Hv	int/ Aj, Nj, M, Př, D, Ov, Z, Hv
Jsme Evropané			int/ Prv	int/ VI	int/ Čj, Aj, M, VI	int/ Hv	int/ Aj	int/ Z	int/ Ov

Průřezové téma	Multikulturní výchova MKV								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	int/ Hv, Vv	int/ Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Prv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Hv, Vv	int/ Z, Hv	int/ Čj, Aj, D, Ov, Z, Vzd, Vv	int/ Aj, Z, Vzd, Vv, Sh	int/ Aj, Z, Vv, Sh
Lidské vztahy	int/ Prv, Pv, Čj, Hv	int/ Pv, Čj, Prv, Hv	int/ Čj, Aj, Pv, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Hv, Vv	int/ Čj, Aj, Vv	int/ Vzd	int/ Čj, Aj, D, Ov, Vzd	int/ Sh	int/ D, Vzdz, LDv, Sh
Etnický původ	int/ Čj	int/ Čj	int/ Čj	int/ Čj, Pv	int/ Čj, Aj, Pv	int/ D, Vzdz, Vv	int/ Aj, Z, Vzd	int/ M, D, Př, Z, Vzdz	int/ M, D, Z, Vv
Multikulturalita	int/ Hv	int/ Hv	int/ Hv	int/ Hv	int/ AJ, Hv	int/ Z, Vzdz, Vv	int/ Aj, Ov, Z	int/ Aj, Z, Vv	int/ AJ, Z, LDv, I
Princip sociálního smíru a solidarity					int/ Aj	int/ D, Vzdz	int/ Čj, Aj, Z, Vzd	int/ Čj, Z, Vzd	int/ Čj, D, Ov, Z, Vzd

Průřezové téma	Environmentální výchova EMV								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	int/ Vv	int/ Vv	int/ Aj, Vv	int/ Aj, Př, Vv	int/ Čj, Aj, Př, Vv pro/ Př	int/ Př, Pv pro/ Př	int/ Aj, Př pro/ Př	int/ Př pro/ Př	int/ Př pro/ Př

Základní podmínky života	int/ Čj, Prv, Pv, Vv pro/ Čj	int/ Čj, Prv, Pv, Vv pro/ Čj	int/ Čj, Prv, Pv, Vv pro/ Čj	int/ Čj, Př, Vv	int/ Čj, Aj, Př, Vv	int/ M, D, Př, Pv	int/ Aj, M, F, Př, Z	int/ M, Př, F, Ch, Tv	int/ M, D, Př, Tv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	int/ Čj	int/ Čj	int/ Čj, Aj	int/ Čj, Aj, Př, Pv, I	int/ Čj, Aj, I, Př, Pv	int/ Aj, Př, Z, Tv	int/ Aj, Nj, M, Ov, F, Př, Z, Vzd, Tv	int/ Aj, Nj, Z, F, Ch, Př,	int/ Aj, Nj, D, Ov, Ch, Př, Vzd, Tv
Vztah člověka k prostředí	int/ Čj, Prv, Tv	int/ Čj, Prv, Tv	int/ Čj, Aj, Prv, Tv	int/ Čj, Aj, Př, Tv, Pv, Vv pro/ Čj	int/ Čj, Aj, Př, Tv, Pv, Vv pro/ Čj	int/ Aj, D, Z, Př, Vzd pro/ Vzd	int/ Čj, Aj, Př, Ov, Z, Vzd, Tv, Hv pro/ Vzd	int/ Aj, Z, F, Ch, Vzd, Vv, Sh pro/ Vzd	int/ Aj, D, F, Ch, Př, Z, Vzd, Tv, Hv, LDv, Sh pro/ Vzd, Př

Průřezové téma	Mediální výchova MV								
	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	int/ Čj	int/ Čj, M	int/ Čj, Prv	int/ Čj		int/ Aj, Z	int / Čj, Nj, Z	int/ Aj, Nj, Z, Ch, Vzd	int/ Čj, Aj, Nj, D, Ch, Př, Z, Pv, LDv
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	int/ Čj	int/ Čj	int/ Čj	int/ Čj, Vv	int/ Vv		int/ Č, Vzd, Vv	int/ Vzd, Hv, Sh	int/ D, Vzd, Sh
Stavba mediálních sdělení			int/ Čj pro/ školní časopis Slim	int/ Čj pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim

Vnímání autora mediálních sdělení	int/ Vv	int/ Vv	int/ Čj, Vv	int/ Čj, Vv	int/ Vv		int/ Vv		int/ Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti			int/ Prv			int/ Ov, Vz	int/ Čj, Vz	int/ Čj, F, D, Vz, Pv	int/ Z, Vz
Tvorba mediálního sdělení				int/ Aj	int/ Aj	int/ Vz	int/ Aj	int/ Vv	int/ Aj, I, Vv pro/ I
Práce v realizačním týmu			int/ Čj pro/ školní časopis Slim	int/ Čj pro/ školní časopis Slim	pro/ školní časopis Slim	int/ Vv pro/ školní časopis Slim	int/ Vv pro/ školní časopis Slim	int/ Pv, Vv, Sh pro/ školní časopis Slim	int/ Vz, Vv LDv, Sh pro/ školní časopis Slim

Vysvětlivky:

int – integrace do vzdělávacího obsahu

pro – projekt

sp – samostatný předmět

OR – osobnostní rozvoj

SR – sociální rozvoj

MR – morální rozvoj

4. Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučovací předmět	Ročník					Z toho disponibilní	Minima	Celkem	Součet za oblast
			1.	2.	3.	4.	5.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	9	7	7	8	33	41	51
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	4	3	1	9	10	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	20	24	24
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	0	2	2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	3	11	6	14
		Vlastivěda	0	0	0	2	2			4	
		Přírodověda	0	0	0	2	2			4	
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	0	5	5	5
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12	5	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	2	1	2	0		7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10	10	10
Celkem hodin v 1. – 5. ročníku			20	21	25	26	26	16		118	118
Ročníková maxima			22	22	26	26	26			122	122

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučovací předmět	Ročník				Z toho disponibilní	Minima	Celkem	Součet za oblast
			6.	7.	8.	9.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	15	16	34
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12	12	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	2	2	2	0	6	6	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	2	15	17	17
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	5	20	7	25
	Chemie	Chemie	0	0	2	2			4	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	1			7	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1			7	
Člověk a společnost	Občanská výchova	Občanská výchova	1	1	1	1	2	10	4	12
	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2			8	
Informatika	Informatika	Informatika	1	1	1	1	0	4	4	4
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní výchova	2	1	1	1	2	3	5	5
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	9	4	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1			6	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	1	2	10	4	12
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2			8	
Volitelné předměty			0	0	1	2	3		3	3
Celkem hodin v 6. – 9. ročníku			28	30	32	32	18		122	122
Ročníková maxima			30	30	32	32				

Volitelné předměty	Sportovní hry	0	0	1	1	2		2	2
	Literárně-dramatická výchova	0	0	0	1	1		1	1

Školní učební plán ZŠ Chýnov odráží celkové zaměření školy a její priority. Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině (45 minut). Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobě (týdenní až měsíční) projekty nebo kurzy.

Poznámky k učebnímu plánu

Na I. stupni je disponibilní časová dotace využita k posílení předmětu český jazyk a literatura (8 hodin), anglický jazyk (1 hodina), matematika (4 hodiny) a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (3 hodiny), tj. celkem 16 hodin.

Na II. stupni je disponibilní časová dotace využita na posílení vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace – předmětu český jazyk a literatura (1 hodina), vzdělávací oblasti matematika a její aplikace (2 hodiny), vzdělávací oblasti člověk a příroda (5 hodin), vzdělávací oblasti člověk a společnost (2 hodiny), vzdělávací oblasti člověk a svět práce (2 hodiny), vzdělávací oblasti umění a kultura (1 hodina) a vzdělávací oblasti člověk a zdraví (2 hodiny). Zbývající 3 hodiny jsou využity pro volitelné předměty, tj. celkem 18 hodin.

Volitelné předměty:

8. ročník:

Sportovní hry - 1 hodina

9. ročník:

Sportovní hry - 1 hodina

Literárně-dramatická výchova - 1 hodina

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně

získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Další cizí jazyk je od školního roku 2013/14 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději do 7. ročníku v minimální časové dotaci 6hodin. Vzhledem k posilování významu výuky cizích jazyků musí škola daných 6 disponibilních hodin využít pouze pro výuku Dalšího cizího jazyka nebo v odůvodněných případech pro upevňování a rozvíjení Cizího jazyka. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2:

Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1:

Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu.

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností, vede k využívání různých zdrojů informací – slovníky, encyklopedie, katalogy apod., umožňuje rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Realizují se v něm aktuální tematické okruhy průřezových témat, zvl. OSV, jejíž vztah ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková výchova je založen na komunikační podstatě jazyka, zaměřuje se na každodenní verbální komunikaci jako na klíčový nástroj jednání v různých životních situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení;
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci;
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu;
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky navrhnout různá řešení problémů, dokončovat úkoly, zdůvodňovat své závěry;
- vzájemně si radíme a pomáháme;
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu;
- učíme žáky prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- organizujeme práci ve skupinách;
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu;
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky;
- vedeme žáky k respektování pokynů učitelů

Kompetence občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí;
- učíme žáky zvládnout komunikaci i ve vyhraněných situacích;
- uplatňujeme individuální přístup u žáků nadaných i s SPU

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení;

- zajímáme se, jak žákům vyhovuje náš způsob výuky;
- požadujeme dodržování termínů, postupů, kvality

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu;
- učíme žáky kombinovat různé formáty;
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci

1. období

1. – 3. ročník

A) Cíle vzdělávací oblasti

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- v mluveném projevu se vyjadřovat srozumitelně
- písemně se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk
- číst s porozuměním i jednoduché naučné texty a pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu mateřského jazyka
- svou schopnost vyjadřovat se uplatňovat i v dalších vyučovacích předmětech

B) Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- jazykovou výchovou
- psaním

V komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení mluvená i psaná, učí se výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

Slovní zásoba je rozšiřována zejména využitím prvouky, ale i četbou a vyjadřováním vlastních zážitků. V tomto období je kladen důraz především na ústní vyjadřování žáků.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností využíváme

- vyprávění (podle obrázkové osnovy, o obrázku, o vlastních zážitcích i o přečteném textu)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- jednoduchých popisů
- četby dětských knih i encyklopedií

Při výuce čtení učíme žáky číst texty přiměřeně náročné, ať jsou umělecké nebo naučné, jasně, zřetelně a s porozuměním. Čtení se využívá v prvoouce při poznávání přírody i života lidí a světa. Při čtení žáci poznávají život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí paměť, myšlení i vyjadřování.

V literární výchově se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

V jazykové výchově v 1. období se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem s využitím slovní zásoby odpovídající věku žáků a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy.

Učí se pravopisné jevy pozorovat, srovnávat, třídit i zobecňovat.

V tomto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je-li k tomu vhodná příležitost, využíváme i dramatické výchovy.

Dramatická výchova rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby.

Žáci se učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací.

Učí se cítit s druhými, vzájemně si pomáhat. Myšlení a řeč žáků se přitom rozvíjí v souladu s rozvojem fantazie, citů, vůle a smyslu pro krásu.

Při výuce psaní žáci získávají správné dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním.

Žáci píší slova a texty vhodného a přiměřeného obsahu, který vyjadřuje jejich zkušenosti nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech.

2. období

4. – 5. ročník

A) Cíle vzdělávací oblasti

- ovládat základní jazykové jevy pro dorozumívání v ústní i písemné formě
- osvojovat a rozvíjet čtenářské dovednosti
- rozvíjet kultivovaný ústní i písemný projev
- osvojovat si souvislé, plynulé a srozumitelné vyjadřování
- osvojovat si pravidla pro vytváření psaných textů podle komunikačního záměru a jejich využívání v praxi
- porozumět různým druhům textů věcné i odborné povahy
- vnímat literaturu jako specifický zdroj poznání a prožitků
- rozvíjet trvalý zájem o četbu
- využívat různých zdrojů informací pro rozšiřování znalostí a dovedností

B) Charakteristika výuky

Cíle výuky českého jazyka a literatury jsou naplňovány

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- jazykovou výchovou
- psaním

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně mluvit i psát a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.

Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, rozvíjejí čitelný, hbitý a úhledný rukopis.

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Výuka probíhá většinou ve kmenových třídách. Tam, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva;
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech;

- vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací;
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování;
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy;
- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů;
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů;
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků;
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy;
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznámíme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam;
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní;
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru

Kompetence digitální

- podporujeme žáky při využívání digitálních technologií během učení;
- vedeme žáky k vyhledávání a kritickému posuzování dat

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky. Časová dotace předmětu je uvedena v učebním plánu.

Průřezová témata prolínají předmětem Český jazyk a literatura od 1. do 9. ročníku. Jsou realizována formou integrace do výuky. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

OSV – verbální a neverbální komunikace, mluvní cvičení, technika a výraz řeči, vedení dialogu, komunikace v různých situacích (řešení problému, žádost), poznávání lidí dle příběhů

VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů

VMEGS – poznávání života v jiných zemích, lidová slovesnost a tradice národů Evropy, význam Čj pro osvojování cizích jazyků

MKV – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

EMV – příroda jako zdroj inspirace pro literární dílo, lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství, člověk a příroda, náš životní styl

MV – média v každodenním životě člověka.

Hodnocení žáků v předmětu Český jazyk a literatura je prováděno průběžně po celý školní rok. Cílem hodnocení je poskytnutí zpětné vazby žákovi. Učitel provádí hodnocení na základě využití výsledků následujících aktivit, přičemž dbá na to, aby byly zastoupeny formy písemné i ústní. Podkladem pro hodnocení jsou test, pravopisné cvičení, doplňovací cvičení, kontrolní čtvrtletní slohová písemná práce, celostátní didaktický test (příležitostně), referát, jazykový rozbor, ústní projev žáka, přednes básně, úroveň komunikace. Při výuce českého jazyka se používají různé formy a metody práce, především skupinová práce, práce s textem a názornými obrázky, vyhledávání informací v jazykových příručkách, v encyklopediích, na internetu, využití videa, řešení problémových úkolů, diskuse, dialog.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

- Evropa a svět nás zajímá
- Jsme Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Práce v realizačním týmu

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kulturní diferenciacce
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

1. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti <ul style="list-style-type: none"> - zvládne základy správné techniky čtení - zřetelně a spisovně vyslovuje a plynule spojuje hlásky, slabiky, snadná slova a krátké věty - uvědoměle čte ukázky a jednoduché texty, používá hlasité čtení • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti <ul style="list-style-type: none"> - podle pokynu splní jednoduchý úkol - pozorně vnímá čtený nebo mluvený projev druhého • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru <ul style="list-style-type: none"> - dokáže naslouchat, soustředěně vnímat obsah a aktivně reagovat otázkami 	<ul style="list-style-type: none"> - Přípravná cvičení sluchová a zraková - Vztah hláska a písmeno - Správné hlasité čtení hlásek, slabik, slov a vět - Čtení s porozuměním - Pozdrav, omluva, oslovení, prosba, poděkování, blahopřání - Krátký jednoduchý rozhovor - Logopedická cvičení, říkadla - Správná výslovnost hlásek - Vyprávění pohádek, zážitků podle obrázků, dokončení příběhu - Uvolňovací cviky - Úchop tužky, pera, sklon sešitu, držení těla - Správné znaky písmen – malá a velká - Psaní krátkých slov a vět - Opis podle předlohy, přepis, diktát - Čitelný, úhledný rukopis

- utvoří krátký pozdrav, oslovení, omluvu a prosbu
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
 - při psaní správně sedí, drží psací náčiní, má na lavici pořádek a místo na psaní
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
 - zvládne základní techniky mluveného hlasu
 - dýchání a výslovnost
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
 - ústně vyjádří jednoduchý příběh, zápletku či situaci
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
 - úhledně a čitelně píše ve větší velikosti a liniatuře
 - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova – převádí slova a věty z podoby mluvené do psané

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *čte s porozuměním jednoduché texty*
- *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- *spojuje písmena a slabiky*
- *převádí slova z mluvené do psané podoby*
- *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
- *opisuje a přepisuje krátké věty*

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky <ul style="list-style-type: none"> - sluchově rozpozná hláskovou stavbu slabik a jednoduchých slov, u samohlásek délku - zrakově určí a pozná písmena abecedy - chápe vztahy hláska – slabika – slovo – věta - odliší jednotlivá slova ve větě, utvoří větu, rozpozná její začátek a konec - tvoří slabiky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech 	<ul style="list-style-type: none"> Velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech Hláska, slabika, slovo, věta Písmeno velké, malé, tištěné, psané Diakritická znaménka: tečka, čárka, vykřičník, otazník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte jednoduché věty s porozuměním - recituje kratší básnický text – orientuje se v textu – porozumí pojmům a výrazům při praktické činnosti vyjadřuje své pocity z přečteného textu <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí vlastnosti postav a situací z textu - chápe ilustrace literárních děl pro děti - dramatizuje jednoduché scénky a pohádky 	<ul style="list-style-type: none"> Poslech literárních textů pro děti Ilustrace pro děti – dramatizace pohádek Reprodukce krátkých textů – jednoduché říkanky a básně

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a básničky
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Průřezová témata

MKV - Lidské vztahy; Etnický původ

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

OSV - Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena; Poznávání lidí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

2. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • píše správné tvary písmen a číslic, správně, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný 	<ul style="list-style-type: none"> - Plynulé čtení s porozuměním - Hlasité a tiché čtení - Základní formulace společenského - Slovní přízvuk, přirozená intonace - Logopedická a sluchová cvičení - Dechová cvičení, melodie hlasu - Čtené texty, mluvené slovo - Psaní psacích písmen - Úprava písemného projevu - Opis, diktát, přepis slov a přepis vět - Psaní krátké zprávy, adresy, dopisu, blahopřání - Vypravování s pomocí obrázkové osnovy

projev

- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- čte s porozuměním jednoduché texty
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- píše písmena, číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon, a správné tvary
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *čte s porozuměním jednoduché texty*
- *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- *spojuje písmena a slabiky*
- *převádí slova z mluvené do psané podoby*
- *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
- *opisuje a přepisuje krátké věty*

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, slova opačného významu, slova významem nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná rozlišuje slovní druhy v základním tvaru spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě mě, - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jen rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky a jejich délku, souhlásky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky píše velká písmena na začátku věty a vlastních jménech 	<ul style="list-style-type: none"> Abeceda Slova nadřazená, podřazená, souřadná, s citovým zabarvením Hláskový rozbor slova Druhy hlásek Slabikotvorné r, l Věta, slovo, slabika Význam slov Podstatná jména, slovesa, předložky a spojky Věta, souvětí – základní spojovací výrazy Pořádek slov ve větě Druhy vět Tvrdé a měkké souhlásky Psaní i/y Párové souhlásky Psaní ú/ů Písmeno ě Vlastní jména

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské</i> • <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> • <i>při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Přednes básní - Práce s obsahem textu - Reprodukce textu, domýšlení, pokračování - Hodnotící stanovisko, vhodná ilustrace - Próza, poezie, divadlo
Průřezová témata	
<p>MKV - Lidské vztahy; Etnický původ EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena; Poznávání lidí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p>	

3. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - Uplatnění přirozené intonace - Komunikační situace

- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- opisuje a přepisuje krátké věty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

- Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů
- Zdvořilostní obraty
- Slohová cvičení, cvičení k rozvoji komunikace
- Rozvoj jemné motoriky
- Písanka
- Opis, přepis, diktát, autodiktát

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, slova opačného významu, významem nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost... • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých, měkkých i obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy • rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky • tvoří slabiky • rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky • píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech 	<ul style="list-style-type: none"> - Slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu - Vyjmenovaná slova a slova k nim příbuzná - Třídění slov – seznamování se slovními druhy - Souvislý mluvený projev - Význam slov - Věta a souvětí – spojky a jejich funkce – spojovací výrazy - Druhy vět dle postoje mluvčího - Vyjmenovaná slova - Slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev - Slova s ú/ů - Párové souhlásky uvnitř slova - Pádové otázky - Věta jednoduchá, souvětí

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské</i> • <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací</i> • <i>při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Reprodukce literárních textů - Přednes básně z paměti - Příběhy s líčením atmosféry - Základy literatury – poezie, próza - Práce s texty v čítance, dramatizace
Průřezová témata	
<p>MKV - Lidské vztahy; Etnický původ; Kulturní diference EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV - Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu; Poznávání lidí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola VMEGS - Evropa a svět nás zajímá MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu</p>	

4. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyprávění, popis - Sestavení osnovy - Telefonický rozhovor, pozvánka, oznámení, zpráva, přání, SMS, dopis, adresa

- v textu vhodném pro daný věk,
podstatné informace zaznamenává
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
 - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
 - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru
 - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
 - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
 - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
 - tvoří otázky a odpovídá na ně
 - vypráví vlastní zážitky, jednoduchá příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
 - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
 - opisuje a přepisuje jednoduché texty
 - píše čitelně a upraveně, dodržuje mezery mezi slovy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*
- *má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
- *v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
- *popíše jednoduché předměty, činnosti a*
- *opisuje a přepisuje jednoduché texty*
- *píše správně a přehledně jednoduchá*

- Slohová cvičení
- Úprava písemného projevu
- Členění textu
- Správná intonace, tempo, pauzy

sdělení

- *píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi jednotlivými slovy*
- *ovládá hůlkové písmo – tvoří otázky a odpovídá na ně*

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně mění věty jednoduché v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • určuje samohlásky a souhlásky • rozlišuje druhy souhlásek, ovládá jejich pravopis • správně vyslovuje a píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • dodržuje pořádek slov ve větě • pozná podstatná jména, slovesa <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pozná podstatná jména a slovesa</i> • <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> • <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam slov - Věta, souvětí - Vyjmenovaná slova - Stavba slova: kořen, předpona, přípona - Slovní druhy - Slovesa - Podstatná jména, vzory - Slovesné kategorie - Shoda přísudku s podmětem - Stavba věty jednoduché - Základní skladební dvojice - Věta jednoduchá, souvětí - Opis, přepis, diktát, autodiktát

tvrdých slabik

- *určuje samohlásky a souhlásky*
- *seřadí slova podle abecedy*
- *správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě*
- *správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy • ovládá tiché čtení, orientuje se ve čteném textu • určí hlavní postavy a jejich vlastnosti • rozlišuje pohádkové prostředí od reálného <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> • <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> • <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> • <i>rozlišuje prózu a verše</i> • <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> • <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s články v učebnici, z poslechu nebo z divadelního představení - Rozbor textů prózy a poezie - Práce s encyklopedií, vyhledávání informací - Umělecká a naučná literatura - Tiché čtení - Hlavní postava a její vlastnosti - Rozvoj slovní zásoby - Ilustrace, ilustrátoři - Lidová slovesnost - Lidová x umělá pohádka, poezie - Literární žánry

čteném textu

Průřezová témata

MKV - Lidské vztahy; Etnický původ; Kulturní diference

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

OSV - Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí
Psychohygiena; Poznávání lidí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy;
Komunikace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu

5. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti • má odpovídající slovní zásobu • popíše jednoduché předměty, činnosti, děj 	<ul style="list-style-type: none"> - Texty v učebnicích – individuální a skupinová práce typu: vyhledej, vyznač, shrň, zaznamenej... - Naučné texty přiměřené věku - Pravidla dialogu - Simulační hry, hraní rolí - Porovnávání názorů, tolerance - Řešení konfliktních situací - Spisovná a nespisovná mluva - Orientace ve stavbě textu - Popis, dopis, blahopřání, výpis, vyplňování tiskopisů, zpráva, dopis, poznámka - Obsah podle osnovy - Vypravování, zážitek - Rozvoj slovní zásoby

- ovládá hůlkové písmo

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi
- ovládá hůlkové písmo – tvoří otázky a odpovídá na ně

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech v mluveném projevu • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní věty jednoduché v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • správně vyslovuje a píše znělé a neznělé 	<ul style="list-style-type: none"> - Stavba slova, slova příbuzná - Slovní druhy - Podstatná jména - Přídavná jména - Slovesa, slovesný způsob - Zájmena - Číslovky - Neohebné slovní druhy - Skladba, základní větné členy - Souvětí - Spojovací výrazy - Vyjmenovaná slova - Shoda přísudku s podmětem

souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • rozlišuje prózu a poezii • dramaturizuje jednoduchý příběh • vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dramaturizuje jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtenářský deník - Přednes a rozbor poezie a prózy - Umělecká a naučná literatura - Práce s textem - Rozbor básně - Elementární literární pojmy - Próza, verš - Dramatizace příběhu - Vyprávění podle otázek - Pověst, bajka, pohádka - Vypravování - Rozvoj slovní zásoby - Ilustrace, ilustrátoři - Lidová slovesnost - Lidová x umělá pohádka, poezie - Literární žánry, povídka, pohádka, dobrodružná lit... - Členění textu, odstavce, sloky, ...

- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Průřezová témata

MKV - Lidské vztahy; Etnický původ; Kulturní diference

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Ekosystémy

OSV - Rozvoj schopností a poznávání; Seberegulace a sebeorganizace; Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygiena; Poznávání lidí; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kreativita; Kooperace a kompetice; Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Práce v realizačním týmu; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálního sdělení

6. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s ohledem na komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev s ohledem na prostředí • vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, tvoří otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah, popř. referát. • čte plynule s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> - Vypravování - Popis - Výpisky a výtah - Práce s informacemi - Reklamní texty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích

Průřezová témata

OSV - Komunikace; Seberegulace a sebeorganizace; Kreativita
 VMEGS - Evropa a svět nás zajímá

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje a užívá správně cizí slova • dokládá a rozlišuje způsoby obohacování SZ, rozpoznává přenesení pojmenování • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • správně píše slova s předponou a koncovkou • rozezná větu jednoduchou a souvětí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu • ovládá pravopis vyjmenovaných slov 	<ul style="list-style-type: none"> - Jazyk a jeho útvary – spisovný jazyk, jazykovědné příručky - Zvuková stránka jazyka – hláskosloví, zvuková stránka věty - Nauka o slově – tvoření slov, stavba slova, střídání hlásek, pravopis slova - Tvarosloví – ohebné slovní druhy - Nauka o slově – tvoření slov, stavba slova, střídání hlásek, pravopis slova - Tvarosloví – ohebné slovní druhy - Skladba – větné členy základní a rozvíjející, věta jednoduchá a souvětí
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopností poznávání; Komunikace	

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text vlastními slovy interpretuje smysl díla tvoří vlastní literární text rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich představitele formuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku 	<ul style="list-style-type: none"> Lidová slovesnost Epika – bajky, báje a pověsti, pohádky, dobrodružné příběhy Komiks Lyrika, lyricko-epické žánry Drama
Průřezová témata	
OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika	

7. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky věcně správnému písemnému i ústnímu projevu rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci odlišuje fakta od názorů a hodnocení využívá základy studijního čtení vytvoří otázku, najde klíčová slova a hlavní myšlenku 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování Popis – pracovní postup, popis osoby, umělecký popis Životopis Práce s informacemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypráví podle předem připravené osnovy, s vhodnou podporou pedagoga písemně zpracuje zadané téma

Průřezová témata

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MKV - Lidské vztahy; Kulturní diference
EMV - Vztah člověka k prostředí
OSV - Mezilidské vztahy; Rozvoj schopností poznávání

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vhodně je používá • zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • poznává nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh • ovládá pravopis vyjmenovaných slov, shodu podmětu a přísudku, přítomný čas <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá pravopis podle shody podmětu a přísudku • správně píše slova s předponami a předložkami 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – ohebné slovní druhy, příslovce, pravopis i/y, í/ý - Skladba – větné členy, druhy vedlejších vět - Nauka o slově – význam slov, slovní zásoba, tvoření slov - Pravopis i/y, í/ý
Průřezová témata	
<p>OSV - Mezilidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • rozpozná základní rysy výrazného stylu autora • formuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává základní literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - Próza a poezie - Starověká literatura - Středověká literatura, písemnictví v českých zemích - Renesanční literatura - Barokní literatura - Klasicismus
Průřezová témata	
OSV - Mezilidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	

8. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu • využívá poznatků o jazykovém stylu ke gramaticky věcně správnému písemnému projevu • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci • odlišuje fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnává s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> - Výklad - Referát, recenze - Žádost, objednávka, pozvánka, přihláška - Charakteristika - Úvaha

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání
MV - Fungování a vliv médií ve společnosti

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vhodně je používá • zvládá pravopis lexikál., slovtvor., morfol. i syntakt. • poznává nejdůležitější způsoby obohacení slovní zásoby • rozpoznává přenesená pojmenování zvláště ve frazémeh • ovládá psaní interpunkce v souvětí a mezi několikanásobnými větnými členy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná a určí slovní druhy • skloňuje podstatná a přídavná jména • pozná osobní zájmena • časuje slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> - Čeština jako slovanský jazyk - Slovní zásoba a její obohacování - Tvarosloví – slovní druhy - Větná stavba – věty s podmětem, bez podmětu, větný ekvivalent, zápor, větné členy, několikanásobné větné členy, významové poměry - Souvětí podřadné a souřadné, poměry mezi větami hlavními
Průřezová témata	
<p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity OSV - Mezilidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní rozpoznává základní rysy výrazného stylu autora formuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> Osvícenství Preromantismus a romantismus Realismus Naturalismus Literatura přelomu 20. století Česká moderna Meziválečná literatura
Průřezová témata	
OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika	

9. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky věcně správnému písemnému i ústnímu projevu využívá v mluveném projevu vhodné verbální i neverbální prostředky uspořádá informace s ohledem na účel projevu dorozumívá se kultivovaně, výstižně, s ohledem na komunikační situaci využívá základy studijního čtení odlišuje fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo vyhledává ověření v jiných zdrojích rozpoznává manipulaci a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Funkce textů Publicistické útvary – komentář, fejeton, reportáž, rozhovor

- zapojuje se do diskuse a využívá správné komunikační prostředky
- píše běžné písemnosti (životopis, žádost), popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup, vypráví podle osnovy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- píše běžné písemnosti, podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost

Průřezová témata

MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení
OSV - Komunikace

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovuje běžná cizí slova, zná jejich význam • vhodně komunikuje, skloňuje a časuje správně všechny ohebné slovní druhy, pozná slovní druh • samostatně pracuje s jazykovými příručkami • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • rozezná větu jednoduchou od souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Vývoj českého jazyka - Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost - Nauka o slově – tvoření slov, pravopisné jevy, význam slova, synonyma, antonyma, homonyma, odborné názvy - Tvarosloví – slovní druhy ohebné - Skladba – věta jednoduchá a souvětí, větné členy, věty s podmíněním, bez podmíněním, větné ekvivalenty - Souvětí podřadné - Zásady českého slovosledu
Průřezová témata	
MKV - Princip sociálního smíru a solidarity	

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry a porovnává je, uvede významné představitele porovnává různé druhy zpracování téhož námětu (kniha, film, divadlo) má pozitivní vztah k literatuře <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury – má pozitivní vztah k literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> Světová literatura 2. pol. 20. století Česká literatura 20. století
Průřezová témata	
VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Výuka cizímu jazyku, kromě svého praktického komunikativního poslání, nabývá na významu i pro orientaci žáků ve stále výrazněji propojeném světě. Přípravuje je k praktickému užívání jazyka, objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu.

1. období - 3. ročník

- probuzení zájmu o studium cizího jazyka
- důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky
- využívání nahrávek, říkanek, básniček, písniček, her aj.
- využívání psychických a věkových zvláštností dětí, zvědavosti, touhy poznávat, potřeby komunikovat, hrát si, pohybovat se, vnímat okolní svět všemi smysly, ochoty a schopnosti napodobovat učitele a tím si osvojit základní jazykové struktury
- motivování žáků k dorozumívání se v jiném jazyce než mateřském, na základě této motivace vytvořit trvalý vztah k učení se jazykům

2. období - 4. a 5. ročník

- vytváření a prohlubování pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- výuka je výrazně propojena s mateřským jazykem
- využívání nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích
- rozvoj představivosti žáků, podněcování a oceňování aktivity a tvůrčího přístupu k činnostem
- výukové programy na PC
- práce se slovníkem a jiné vyhledávání informací
- nácvik dialogů a konverzace v kombinaci se zvukovou nahrávkou rodilých mluvčích
- porozumění mluvenému slovu
- osvojení si gramatiky

V 1. i 2. období je výuka propojena s

- hudební výchovou
- pohybovou výchovou
- výtvarnou výchovou
- pracovní výchovou
- dramatickou výchovou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme zábavnou, herní a názornou formou;
- aktivně a kreativně vedeme žáky k osvojení učiva;
- uplatňujeme individuální přístup k nadaným žákům a žákům s SPU

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme různé situace ze života, vyprávíme;
- učíme vést dialog;
- vedeme žáky k vyhledávání informací

Kompetence komunikativní

- vedeme k hlasité četbě textu;
- dramatizujeme jednoduché situace;
- zapojujeme žáky do jednoduché konverzace;
- učíme žáky naslouchat ostatním a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky rozumět a reagovat na pokyn učitele;
- podněcujeme žáky k realizaci popisu dle témat;
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách;

- učíme žáky sebekontroly;
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanská

- učíme prezentovat výsledky své práce;
- podněcujeme seznamování s tradicemi, zvyky obyvatelstva anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

- učíme využívat dvojjazyčný slovník;
- vytváříme potřebu rozšiřovat své znalosti cizího jazyka

Kompetence digitální

- podporujeme žáky v získávání, zpracovávání a sdílení dat;
- vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost;

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Výuka seznamuje žáky s realitami zemí, které daným jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných kultur, prohlubuje v nich toleranci a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. V neposlední řadě vede ke zvýšení flexibility ve studiu a pracovním uplatnění. V případě výuky anglického jazyka je výuka založena na modelu britské angličtiny. Důraz při výuce cizích jazyků je kladen na komunikační schopnosti žáků, z toho vychází i výuka gramatiky. Cílem výuky je, aby žáci byli schopni se dorozumět v běžných situacích a hovořit o různých tématech. Žáci musí také porozumět čtenému textu, který volbou odpovídá jejich jazykové úrovni. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Jeho obsahem je naplňování výstupů vzdělávacího oboru cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP.

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, olympiády

Místo realizace: v učebnách, v jazykových učebnách i učebnách výpočetní techniky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Vyučující využije formy a metody práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k ověřování výsledků;
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace;
- uplatňujeme individuální přístup k nadaným žákům a žákům s SPU;
- vedeme žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení;
- vedeme žáky k poznávání smyslu učení

Kompetence k řešení problémů

- klademe žákům vhodné otázky;
- umožňujeme žákům volný přístup k informačním zdrojům;
- vedeme žáky k vyhledávání informací

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu;
- vytváříme žákům příležitosti pro komunikaci se spolužáky;
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích ...;
- učíme žáky naslouchat ostatním a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti;
- podněcujeme žáky k argumentaci;
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině;
- učíme žáky sebekontroly;
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů;
- vedeme žáky k diskusi;
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání;
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních;
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

- napomáháme žákům při výběru správného řešení;
- zohledňujeme žáky s rozdílnými znalostmi a pracovním tempem;
- vedeme žáky k tomu, aby si efektivně organizovali svou práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyhledávání informací a posuzování jejich digitálního obsahu;
- podporujeme žáky ve využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí

Mezilidské vztahy
Komunikace
Kooperace a kompetice
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Tvorba mediálního sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kulturní diferenciacce
Lidské vztahy
Etnický původ
Multikulturalita
Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Ekosystémy
Základní podmínky života
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

3. ročník

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba, tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> ○ rodina ○ abeceda ○ barvy ○ dny v týdnu ○ měsíce v roce ○ čísla 0-20 ○ jídlo ○ oblečení ○ počasí - Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> ○ zvuková a grafická podoba jazyka ○ základní výslovnostní návyky ○ fonetické znaky (pasivně) ○ výslovnost odlišných hlásek ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova ○ anglické pokyny z jazyka komunikace ve třídě - Gramatické a jazykové struktury <ul style="list-style-type: none"> ○ mluvnické vazby ○ práce s textem ○ slovosled věty jednoduché ve frázích ○ uvítání a rozloučení ○ představení se ○ poděkování, požádání ○ sdělení svého jména a věku ○ sdělení svých pocitů ○ osobní zájmena ○ člen neurčitý ○ užívání frází ○ vazby tam je/jsou ○ užití sloves <i>mít, být, umět, mít rád</i> ○ základní použití přítomného času prostého a průběhového ve frázích s aktivně používanými slovesy ○ plné a stažené tvary sloves ○ užití předložek <i>v/na/pod</i> ve slovním

- spojení
- užití předložky s měsíci v roce a dny v týdnu
 - užití tázacího zájmena „co/jaké“
 - označení oblíbené věci
 - přivlastňovací zájmena můj/tvůj
- Reálie
- jazykové učivo v kontextu reálného života anglicky mluvících zemí

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

4. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a tykají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Jednání podle jednoduchých pokynů - Zvuková podoba jazyka - Poslechová cvičení - Říkaný, jednoduché písničky

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>sdělí své jméno a věk</i> • <i>vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba, tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ○ opakování slovní zásoby ze 3. ročníku ○ hudební nástroje ○ oblečení ○ roční období ○ základní vybavení pokoje ○ místnosti ○ příbytky ○ živočichové ○ jídlo - Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> ○ zvuková podoba jazyka ○ intonace, větný přízvuk, výslovnost ○ základní výslovnostní návyky ○ fonetické znaky (pasivně) ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ základní komunikace ○ jednoduchá sdělení ○ anglické pokyny z jazyka komunikace ve třídě - Gramatické a jazykové struktury <ul style="list-style-type: none"> ○ sdělení odkud kdo pochází ○ uspořádání děje příběhu ○ dotaz na narozeniny a odpověď na otázku ○ užití předložek s ročním obdobím ○ užití sloves <i>mít, být, umět, mít rád</i> ○ základní použití přítomného času prostého a průběhového ve frázích

- s aktivně používanými slovesy
 - plné a stažené tvary sloves
 - užití předložek v/na/pod/vedle ve slovním spojení
 - užití tázacích zájmen co/kde/kdo ve frázích
- Reálie
 - jazykové učivo v kontextu reálného života anglicky mluvících zemí

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygienu; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba - Klíčová slova, slovní spojení a fráze - Sběr informací z textu - Překlad jednoduchých frází a vět
<h4>Průřezová témata</h4> <p>OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygienu; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí</p>	

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, o svém pokoji • vyplní osobní údaje do formuláře • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivní gramatické a jazykové struktury - Pravopis slov a frází ze slovní zásoby - Opis, diktát jednoduchých známých slov a frází - Překlad jednoduchých frází a vět - Doplnovací cvičení
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí MV - Tvorba mediálního sdělení</p>	

5. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a tykají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - Jedná podle jednoduchých pokynů - Zvuková podoba jazyka - Poslechová cvičení - Říkaný, jednoduché písničky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Průřezová témata

OSV - Rozvoj poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

EMV - Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchého rozhovoru • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a poděkuje • sdělí své jméno a věk • vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba, tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> ○ opakování slovní zásoby ze 4. ročníku ○ čísla 0–100 ○ abeceda – hláskování ○ činnosti doma ○ rodina ○ volný čas, záliby ○ místa a budovy ve městě ○ části dne ○ hodiny (čtvrť, půl, tři čtvrtě, celá) ○ denní režim - Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> ○ zvuková podoba jazyka ○ intonace, větný přízvuk, výslovnost ○ základní výslovnostní návyky ○ fonetický nácvik delších a

- komplikovanějších větných celků
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- komunikace v běžných situacích
- jednoduchá sdělení
- anglické pokyny z jazyka komunikace ve třídě

- Gramatické a jazykové struktury

- množné číslo
- popis osoby
- uspořádání děje příběhu
- slovosled věty jednoduché oznamovací, tázací, zápor
- krátké odpovědi
- popis činnosti s využitím přítomného průběhového času
- užití sloves *mít, být, umět, mít rád*
- základní použití přítomného času prostého a průběhového ve frázích s aktivně používanými slovesy
- plné a stažené tvary sloves
- užití předložek pro popis místa
- užití tázacích zájmen *co/kde/kdo* ve frázích
- hodiny – otázka, odpověď
- užití předložek s časem

- Reálie

- jazykové učivo v kontextu reálného života anglicky mluvících zemí

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy

EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní zásoba - Klíčová slova, slovní spojení a fráze - Sběr informací z textu - Překlad jednoduchých frází a vět

běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygienu; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivní gramatické a jazykové struktury - Pravopis slov a frází ze slovní zásoby - Opis, diktát jednoduchých známých slov a frází - Překlad jednoduchých frází a vět - Doplnovací cvičení - Projekt
Průřezová témata	
<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygienu; Kreativita; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí MV - Tvorba mediálního sdělení</p>	

6. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu a obsahu jednoduchého příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, rodina, bydlení, město, příroda, zdraví, cestování, počasí a reálie anglicky mluvících zemí porozumí obsahu jednoduché písně týkající se osvojovaných témat porozumí informacím v jednoduché videonahrávce vztahující se k osvojovaným tématům <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> Jedná podle jednoduchých pokynů Mluvnice – základní typy vět a gramatické struktury Zvuková stránka a grafická podoba jazyka Pravopis slov osvojené slovní zásoby Větný přízvuk Intonace ve větě Výslovnost nepravidelných sloves v minulém čase prostém
Průřezová témata	

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, každodenních činností, volnočasových aktivit a na podobné otázky odpoví zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech, škole, domově a místě, kde bydlí, prázdninových 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina Domov, bydlení Zvířata Volný čas, sport Město, cestování Počasí Jídlo, stravování Reálie anglicky mluvících zemí

zážitcích

- jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života, své stravovací návyky a přípravu oblíbeného jídla, své prázdniny apod.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Průřezová témata

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumí krátkému a jednoduchému popisu osoby, místa (např. školy, domu nebo bytu, místnosti, města), popisu víkendu, prázdninového zážitku, stravovacích návyků a v textu vyhledá konkrétní informace • rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, rodina, bydlení, město a příroda, nákupy a móda, sport, stravovací návyky, péče o zdraví a cestování • rozumí krátkým a jednoduchým textům, např. emailu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Základní gramatické struktury a typy vět - Práce se slovníkem - Slovní zásoba na dané téma - Měsíce, datum - Škola - Každodenní činnosti - Volnočasové aktivity - Popis osoby - Popis domu - Popis města - Popis zvířete - Geografické názvy - Prázdniny, počasí - Potraviny, příprava jídel

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ve formuláři vyplní základní údaje o své osobě, např. své jméno a příjmení, věk, kontaktní údaje apod. napiše krátký jednoduchý popis osoby (např. popis členů své rodiny), domácího mazlíčka, místa (např. popis bytu, domu, města, kde bydlí), události (např. popis prázdninového zážitku, školního výletu), volnočasových aktivit a každodenních činností (např. přípravy jídla) podle předem připravené osnovy sestaví projekt na osvojovaná témata zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci týkající se probíraných témat Řadové číslovky Přítomný čas prostý Frekvenční příslovce Přítomný čas průběhový Přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový Minulý čas prostý, nepravidelná slovesa
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů; Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>	

7. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, 	<ul style="list-style-type: none"> Dialog Audio deník Popis osob, zjišťování údajů Mediální zprávy, rozhovor, rozhlasový pořad Diskuse Porovnávání informací Orientace ve městě

společnost a její problémy a realie anglicky mluvících zemí

- rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace vztahující se k výše uvedeným osvojovaným tématům
- v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy
- porozumí obsahu jednoduché písničky týkající se osvojovaných témat
- porozumí informacím v jednoduché videonahrávce vztahující se k osvojovaným tématům

- Příběhy, písničky
- Poslechová a fonetická cvičení
- Zvuková podoba jazyka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Průřezová témata

OSV - Rozvoj poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

EMV - Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na základní informace týkající se osob, míst, činností a událostí a na podobné otázky odpoví • se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co má rád 	<p>Zvuková stránka řeči:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost osvojované slovní zásoby - zvuková podoba jazyka a vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka <p>Tematické okruhy:</p>

nebo nerad, kde by rád žil, co dělá za určitého počasí, zda rád kempuje, kterou zemi by rád navštívil, co rád jí, co měl na snídani, kde se rád stravuje, jak často používá internet, zda umí pracovat s počítači, zda dává přednost životu na venkově nebo ve městě apod., a na podobné výpovědi reagují

- se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých vyjádří žádost o svolení, souhlas nebo nesouhlas, nabídku nebo návrh, radu nebo lítost a na tato vyjádření reaguje
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, městě nebo vesnici, kde bydlí, stravovacích návycích a dalších osvojovaných tématech, a to zejména hovoří-li podle předem připravených poznámek nebo s vizuální oporou
- jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, místa, činnosti, události apod.
- podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

- škola
- bydlení
- kultura
- počasí
- stravovací návyky
- nákupy
- péče o zdraví
- moderní technologie a média
- město a příroda
- společnost a její problémy
- domov
- volný čas

Gramatické a jazykové struktury:

- have got
- like / don't like / hate + -ing
- can / can't
- osobní zájmena
- přivlastňovací zájmena
- přítomný čas prostý
- příslovce častosti děje
- What ... like? / What ... look like?
- přítomný čas průběhový
- přítomný čas prostý vs průběhový
- stavová slovesa
- there was / there were
- sloveso to be v minulém čase
- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny
- tázacími zájmena
- příslovce
- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména
- some / any
- How much...? / How many...?
- a lot (of), (not) much / many
- minulý čas nepravidelných sloves
- rozkazovací způsob
- budoucí čas will – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny
- vyjádření budoucího děje pomocí going to – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny
- stupňování přídavných jmen
- (not) as ... as
- člen určitý a neurčitý
- předložky místa
- should / shouldn't
- must / mustn't
- have to / don't have to

Reálie:

- jazykové učivo v kontextu života anglicky mluvících zemí

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy

EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a reálie anglicky mluvících zemí • porozumí krátkému a jednoduchému popisu osoby, místa, konkrétní činnosti nebo události a v textu vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy • rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se týkají osvojovaných témat domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a reálie anglicky mluvících zemí, a v textu vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace • porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají orientace v místě, upozornění nebo zákazu 	<ul style="list-style-type: none"> - Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - Základní gramatické struktury a typy vět - Orientace v monologu i dialogu - Sběr informací z textu - Textová zpráva, e-mail - Mediální útvary, novinová zpráva, článek - Kvíz - Nákupní seznam - Internet, blog, fórum - Příběhy - Překlad textu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Hodnoty, postoje, praktická etika
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a realie anglicky mluvících zemí • napíše krátký jednoduchý popis osoby, místa, události a činností • napíše jednoduchý text, např. email vrstevníkovi, příspěvek na web vztahující se k osvojovaným tématům domov, volný čas, škola, bydlení, kultura, počasí, stravovací návyky, nákupy, péče o zdraví, moderní technologie a média, město a příroda, společnost a její problémy a realie anglicky mluvících zemí • podle předem připravené osnovy sestaví projekt na osvojované téma <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivní gramatické a jazykové struktury - Pravopis slov a frází slovní zásoby - Překlad textu - Doplnovací cvičení - Diktát - Popis, zpráva, projekt

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání a sebepojetí; Sebeorganizace; Psychohygiena; Kreativita; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané
MKV - Kulturní diference; Lidské vztahy
EMV - Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí
MV - Tvorba mediálního sdělení

8. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům domov, rodina, škola, volný čas, kultura, pocity a nálady, volba povolání, moderní technologie a média, péče o zdraví, sport, společnost a její problémy a reálie anglicky mluvících zemí • rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace • v pomalu a zřetelně pronášeném projevu zachytí konkrétní informace • porozumí obsahu jednoduché písně • porozumí informacím v jednoduché videonahrávce <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Pochopí hlavní smysl sdělení i důležité detaily základní gramatické struktury a typy vět - Přítomný čas průběhový vs přítomný čas prostý - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - Zvuková a grafická podoba jazyka - Přízvuk, intonace - Výslovnost osvojované slovní zásoby
<h3>Průřezová témata</h3>	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV - Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace týkající se osob, míst zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých vyjádří radu, pozvání, překvapení, vlastní názor, souhlas nebo nesouhlas, jistotu mluví o své rodině, kamarádech, škole, novinkách a dalších osvojovaných tématech jednoduše v krátkých větách popíše osoby, místa, činnosti, události podle předem připravené osnovy vypráví jednoduchý příběh <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Domov Volba povolání Škola Volný čas Pocity nálady Média Sport Péče o zdraví kultura Vesmír Povolání Reálie anglicky mluvících zemí Vyjádření názoru Vyjádření číselných údajů Vyjádření souhlasu a nesouhlasu
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MKV- Kulturní diference; Multikulturalita</p>	

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového či fotografického příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům porozumí krátkému a jednoduchému 	<ul style="list-style-type: none"> Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Základní gramatické struktury a typy vět Práce se slovníkem Slovní zásoba na dané téma Podstatná jména

popisu osoby, místa nebo události

- rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se týkají osvojovaných témat, a textu vyhledá konkrétní informace číselné

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí slovům i jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

- Každodenní činnosti
- Volnočasové aktivity
- Plány do budoucna
- Svátky
- Přídavná jména
- Vyjádření pozvání
- Části lidského těla
- Ochrana zdraví
- Sporty
- Vyjádření číselných údajů

Průřezová témata

OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy

MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

MKV- Kulturní diference; Multikulturalita

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • запиše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, týkající se osvojovaných témat • napíše krátký a jednoduchý popis osoby, používá vhodné prostředky textové návaznosti • napíše jednoduchý text nebo příběh • podle osnovy sestaví projekt na osvojovaná témata <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci týkající se probíraných témat - Užití základních časů v jednoduchých větách - Předpřítomný čas prostý – tvary, užití - Modální slovesa – could - vazby- to have to, used to, - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - Stupňování přídavných jmen a příslovcí - Neurčitá a vztažná zájmena - První kondicionál
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy</p> <p>VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MKV- Kulturní diference; Multikulturalita</p>	

9. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům: kultura, společnost a její problémy, volný čas, město a příroda, škola, moderní technologie a média, nákupy, móda, sport, cestování, reálie anglicky mluvících zemí • rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného příběhu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené konverzace vztahující se k výše uvedeným okruhům • v pomalu pronášeném projevu zachytí konkrétní informace • porozumí obsahu jednoduché písně • porozumí informacím v jednoduché videonahrávce <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Základní gramatické struktury a typy vět - Zvuková a grafická podoba jazyka - Přízvuk, intonace - Výslovnost osvojované slovní zásoby - Pochopí hlavní smysl sdělení i důležité detaily
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení MKV- Kulturní diference; Multikulturalita</p>	

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace týkající se osob, míst, činností, a událostí a na podobné otázky odpoví. zapojí se pomocí vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, sdělí své plány na víkend, prázdniny vyjádří svůj názor, výhody a nevýhody řešení problému, na podobná vyjádření reaguje mluví o škole, městě a regionu, kde žije jednoduše popíše osoby, místa, budovy, činnosti, události podle předem připravené osnovy vypráví jednoduchý příběh <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> Tematické okruhy: Kultura Příroda Společnost a její problémy Volný čas Město Škola Cestování Moderní technologie a média Nákupy a móda Sport Reálie anglicky mluvících zemí Výlety Svátky Vyjádření výhod a nevýhod Vyjádření preferencí Filmy a filmové žánry Vyjádření názoru
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV- Kulturní diference; Multikulturalita MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>	

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí tématu a obsahu jednoduchého komiksového nebo fotografického příběhu, který se vztahuje k výše uvedenému tématu rozumí jednoduchému popisu osoby, místa, činnosti nebo události v textu vyhledá konkrétní informace rozumí jednoduchým textům, které se 	<ul style="list-style-type: none"> Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Základní gramatické struktury a typy vět Práce se slovníkem Slovní zásoba na dané téma Město, region Dopravní prostředky Přídavná jména Slovesa a předložky Podstatná jména

týkají osvojovaných témat

- Prázdninové aktivity
- Společenský život

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí slovům i jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Průřezová témata

OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; ešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy
VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MKV- Kulturní diference; Multikulturalita
MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení, jednoduché věty týkající se osvojovaných témat • napíše krátký popis osoby, činnosti, místa, události, přičemž používá vhodné prostředky • napíše jednoduchý text, příběh, který se vztahuje k osvojovaným tématům • podle osnovy sestaví projekt na osvojované téma <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Frázová slovesa - Přítomné časy - Předpřítomný čas prostý - První kondicionál - Druhý kondicionál - Modální slovesa can, must, might, should, to have to, - Stupňování přídavných jmen - Vyjadřování budoucnosti - Trpný rod - Vztažné věty - Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - Tvoření otázek - Zájmena
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímají EMV- Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; Tvorba mediálního sdělení MKV- Kulturní diference; Multikulturalita</p>	

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci dle aktuálního učebního plánu. Výuka je realizována v jazykové učebně nebo ve třídě.

Osvojování cizího jazyka poskytuje žákům předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa, přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak při dalším studiu. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance. Učí je respektovat tradice a kulturní dědictví. Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Výuka klade důraz na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Žáci pracují s jednoduššími texty různého charakteru. U žáků se rozvíjejí receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti na úlohách odpovídající jejich jazykové úrovni.

Nejefektivnější vyučovací metody jsou práce s učebnicí, se slovníky, mapou, cizojazyčnými časopisy, doplňkovými materiály, skupinová práce, hry, soutěže a dramatizace.

Prověřováno a hodnoceno je osvojení si slovní zásoby, její použití v rozhovoru nebo v reakci žáka na kladené otázky. Dále je hodnocena úroveň porozumění slyšeného a čteného textu. Gramatika je prověřována ústně i písemně, formou testů, překladů, nebo různých gramatických cvičení. Součástí výuky jsou i reálie německy mluvících zemí.

Vzdělávání v německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Zařazená průřezová témata:

- OSV (Rozvoj schopností poznávání, komunikace, kooperace a kompetice)
- VMEGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- MKV (Lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita jako prostředek dorozumění se, rovnocennost jazyků – komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin)
- EMV (Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Cílová zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, důležitého sjednocujícího činitele národního společenství

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- umožníme žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění, posuzování a srovnávání informací z různých zdrojů
- vedeme žáky k práci s textem – hlavní myšlenky, interpretace textu
- vštěpujeme žákům vnitřní motivaci k učení – rozhovor, kooperativní učení, práce s chybou, hodnocení a sebehodnocení výsledků vlastního procesu učení

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vedeme žáky k učení v souvislostech – vyhledávání ve zdrojích informací, porovnávání a skládání informací
- nabízíme žákům samostatnost v řešení problému – vlastní výzkumy, četba, samostudium, vlastní úsudek
- vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky k účinné, souvislé, výstižné a správné komunikaci – naslouchání, dramatizace, mluvní cvičení, rozhovor
- umožňujeme žákům využívání komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- podporujeme u žáků schopnost pracovat samostatně i v týmu – samostudium, skupinová práce, kooperativní učení, diskuse
- využíváme u žáků organizační schopnosti – organizace a rozdělení rolí ve skupině, střídání rolí, vedení diskuse, řešení problémových situací
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence občanské

- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- vedeme žáky k sebezpoznání – dramatizace, hry, modelové situace

- podněcujeme u žáků zájem o dění v zahraničí – poznávací zájezdy, korespondence v cizím jazyce
- vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů – projekty k poznávání jiných kultur

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- vedeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti, soběstačnosti samostatnou práci
- vedeme žáky k práci ve skupině – stanovení pravidel, rozdělení práce
- využíváme u žáků sebehodnocení a hodnocení všech činností

Kompetence digitální

- vedeme žáky k formulování svých informačních potřeb;
- organizujeme s žáky vyhledávání dat a informací digitálního obsahu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

- Objevujeme Evropu a svět

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

7. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny	<ul style="list-style-type: none">- Pozdravy, oslovení- Představování, seznamování

pomalou a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

- Identifikace pokynů učitele
- Informace o osobách
- Domov, členové rodiny
- Volnočasové aktivity
- Pojmenování zemí
- Škola
- Tykání
- Číslovky 1 - 2000
- Barvy
- Časování sloves (vybraných)
- Slovosled věty oznamovací a tázací
- Přivlastňovací zájmena

Průřezová témata

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk 	<ul style="list-style-type: none"> - Dotazy a odpovědi o své osobě, rodině, škole - Záliby - Vyjádření přání - Přízvuk, správná výslovnost - Intonace vět - Slovosled věty oznamovací a tázací - Tykání, vykání - Číslovky 1 - 2000 - Barvy
Průřezová témata	

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> Pozdravy, oslovování Představování, seznamování Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek Výslovnost samohlásky + h Výslovnost přehlásek ä, ö, ü Slovní přízvuk Větná melodie Větný přízvuk Slovní přízvuk v cizích slovech Výslovnost některých souhlásek Hláskování Číslovky Časování sloves (vybraných) Podstatná jména 1. pád Osobní zájmena Práce se slovníkem
Průřezová témata	

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapiše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, týkající se osvojovaných témat napiše krátký a jednoduchý popis osoby, používá vhodné prostředky textové návaznosti podle osnovy sestaví projekt na osvojovaná témata <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> Psaní číslovek slovem Psaní jednoduchých vět na daná témata Slovosled věty oznamovací a tázací Email Komentář na webovou stránku
Průřezová témata	
<p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Rozvoj schopnosti poznávání</p>	

VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

8. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> Informace o osobách Volnočasové aktivity Škola, vyučovací předměty Dny v týdnu Jídelníček Tykání, vykání Číslovky 1 - 2000 Barvy popis osoby Popis domácích mazlíčků Porozumění prosbě, povelu Orientace v časových údajích Denní program Časování sloves (vybraných) Slovosled věty oznamovací a tázací Přivlastňovací zájmena Zájmeno man
Průřezová témata	

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<ul style="list-style-type: none"> Dotazy a odpovědi o své osobě, rodině, škole Záliby Vyjádření přání Objednávka jídla Dotaz na cenu Přízvuk, správná výslovnost Intonace vět Slovosled věty oznamovací a tázací Tykání, vykání Číslovky 1 - 2000 Popis členů rodiny Popis domácích mazlíčků

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas • sdělí své jméno a věk 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjádření sympatie/antipatie - Pojmenování povolání -
<p>Průřezová témata</p>	

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> - Slovní přízvuk - Větná melodie - Větný přízvuk - Časování sloves (způsobová, nepravidelná – vybraná, s odlučitelnou předponou) - Osobní zájmena (1. a 4. p.) - Předložky se 3. a 4. p. - Tázací zájmena - Slovní přízvuk v cizích slovech - Ich-Laut, ach-Laut - Slabé koncovky -e, -er, -en - Výslovnost některých souhlásek - Hláskování - Číslovky - Časování sloves (vybraných) - Zápor ve větě, podstatná jména v 1. a 4. pádě - Práce se slovníkem
<p>Průřezová témata</p>	

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ve formuláři vyplní základní údaje o své osobě, např. své jméno a příjmení, věk, kontaktní údaje apod. • napíše krátký jednoduchý popis osoby (např. popis členů své rodiny), domácího mazlíčka, místa (např. popis bytu, domu, města, kde bydlí), události (např. popis prázdninového zážitku), volnočasových aktivit a každodenních 	<ul style="list-style-type: none"> - Psaní jednoduchých vět na daná témata - Slovosled věty oznamovací a tázací - Popis členů rodiny - Popis domácích mazlíčků - Slovosled věty oznamovací a tázací - Email - Komentář na webovou stránku - Jídelní lístek

činností (např. přípravy jídla)

- podle předem připravené osnovy sestaví
- projekt na osvojovaná témata

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Průřezová témata

OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Rozvoj schopnosti poznávání
VMEGS - Objevujeme Evropu a svět
EMV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

9. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se témat rodina, bydlení, volný čas, cestování a dalších osvojovaných témat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis osoby - Popis domácích mazlíčků - Porozumění prosbě, povelu - Orientace v časových údajích - Denní program - Slovesa (nepravidelná – vybraná, způsobová, s odlučitelnou předponou) - Osobní zájmena (1. a 4. p.) - Předložky se 3. a 4. p. - Tázací zájmena - Porozumění jednoduchému popisu cesty - Porozumění nabídce prázdninových programů - Získání potřebných informací z oblasti cestování - Roční období, počasí
Průřezová témata	

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas sdělí své jméno a věk 	<ul style="list-style-type: none"> Popis členů rodiny Popis domácích mazlíčků Vyjádření sympatie/antipatie Pojmenování povolání Popis domácích mazlíčků Popis pokojů Vyjádření prosby, pokynu Časové údaje Prezentace denního programu Žádost o dovolení Domluva termínu a místa schůzky Dopravní prostředky Sdělení plánu cesty Popis cesty Narozeniny (gratulace, poděkování) Počasí, roční období Volnočasové aktivity Slovosled věty oznamovací a tázací Přízvuk, správná výslovnost Intonace vět
Průřezová témata	

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<ul style="list-style-type: none"> Výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek Výslovnost znělých a neznělých souhlásek Slovní přízvuk Větná melodie Větný přízvuk Časování sloves (způsobová, nepravidelná – vybraná, s odlučitelnou předponou) Osobní zájmena (1. a 4. p.) Předložky se 3. a 4. p. Tázací zájmena Rodina Bydlení Denní program Porozumění nabídce prázdninových programů Získání potřebných informací z prospektu Práce se slovníkem

Průřezová témata

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, týkající se osvojovaných témat • napíše krátký a jednoduchý popis osoby, používá vhodné prostředky textové návaznosti • napíše jednoduchý text nebo příběh • podle osnovy sestaví projekt na osvojovaná témata <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - Popis členů rodiny - Popis domácích mazlíčků - Slovosled věty oznamovací a tázací - Sestavení denního programu - Email - Pozdrav z prázdnin - Pozvánka na narozeniny – reakce na ni - Popis ročních období
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV - Kreativita; Komunikace; Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Mezilidské vztahy; Rozvoj schopnosti poznávání VMEGS - Objevujeme Evropu a svět EMV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p>	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a geometrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

- rozvíjí paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vyjádření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka předmětu je realizována na 1. i 2. stupni základního vzdělávání. Výuka probíhá v kmenových učebnách a také v učebně výpočetní techniky, kde jsou využívány výukové programy. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu.

Důraz je kladen na znalost základních matematických pojmů a důkladné porozumění myšlenkovým postupům. Při osvojování těchto pojmů, algoritmů, terminologií a matematické symboliky je snaha o správné pochopení vzájemných vztahů jednotlivých pojmů a způsobů jejich využití.

Matematika se vyučuje, jak je výše napsáno, na prvním i druhém stupni. Na prvním je to hlavně tematický okruh Čísla a početní operace s nimi. Začíná se znalostí čísel od jedné do deseti a tento rozsah se postupně rozšiřuje. Navazují jednotlivé operace zařazené podle obtížnosti. Žáci se učí získávat číselné údaje měřením. Svá zjištění musí být schopni vyhodnotit nejprve odhadem a pak samotným výpočtem. Zaokrouhlení výsledku patří také mezi základní dovednosti.

Na stupni druhém se znalosti z prvního stupně prohlubují a zavádí se nový tematický okruh Číslo a proměnná. Žáci získávají dovednost provádět aritmetické operace, rozhodují se pro správný postup řešení a propojují operace s reálnou situací. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty
např. fyzika – převody jednotek, rovnice, ...

zeměpis – měřítko, výpočty, ...
chemie – řešení rovnic, převody jednotek, ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů;
- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh);
- umožňujeme žákům samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět matematické výpočty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovené hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování

matematických zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách;

- vedeme žáky k vyhledávání informací týkajících se problematiky matematických výpočtů v různých pramenech a jejich efektivnímu využívání ve svém dalším studiu;
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami;
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů;
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- zadáváme úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií;
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě;
- uplatňujeme individuální přístup k nadaným žákům a žákům s SPU

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky zvolit si správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů;
- vedeme žáky k provádění rozboru problému a plánování řešení, odhadování výsledků;
- vedeme žáky k ověřování výsledků;
- umožňujeme žákům vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který narazí při matematických výpočtech;
- vedeme žáky k hledání, navrhování či používání různých dalších metod, informací nebo nástrojů, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody, informace a prostředky nevedly k cíli;
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení;
- vedeme žáky ke zjištění, že realita je složitější než její matematický model;
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím a schopnosti je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů správně hodnotit

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému a výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů v písemném i ústním projevu;
- umožňujeme žákům poznávat základní symboly a značky související s matematickými výpočty, jejich správné využití a prezentaci jejich výsledků;
- vedeme žáky k naslouchání názorům druhých lidí, porozumění jim, vhodnému reagování, účinnému zapojování do diskuse, obhajování svých názorů a vhodnému argumentování;
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění různým typům textů, příkladů a obrazových materiálů s matematickou tematikou;
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku matematických problémů a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v konkrétních situacích

Kompetence sociální a personální

- navozujeme dostatek situací, které vedou ke spolupráci žáků ve skupině při řešení matematických problémů;
- nabízíme žákům možnost podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu;
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry při vlastních výstupech i při týmové práci, což přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů;
- umožňujeme žákům vytvořit si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- vedeme žáky k efektivní spolupráci v menších skupinkách i v kolektivu třídy a nabízíme možnost diskuse nad metodami výuky

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot a odmítání útlaku a hrubého zacházení s ostatními lidmi;
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení společenských norem, práv a povinností ve škole i mimo školu;
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům používat bezpečné a účinné pomůcky;
- vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje;
- učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých a ochrany životního prostředí;
- umožňujeme žákům orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci

Kompetence digitální

- vyhledáváme s žáky data v digitálním prostředí a vysvětlujeme, jak k nim získat přístup a jak se pohybovat mezi nimi;
- učíme žáky řešit problémy, které souvisí s procházením, vyhledáváním a filtrováním dat;
- podporujeme žáky v používání a organizování různých osobních strategií vyhledávání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Komunikace
- Kooperace a kompetice
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Etnický původ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

1. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • čte, píše a používá číslice v oboru do 20 	<ul style="list-style-type: none"> - Obor čísel 0 – 20 - Zápis čísla v desítkové soustavě - Číslice, tečky, znaménka - Znaky čísel a tvary – číselná osa a řada - Písemné algoritmy početních operací +, - sčítání a odčítání do 20 - Slovní úlohy - Matematické operátory +, -, =, <, > a jejich zápis - Rozklady čísel - O x více, o x méně - Základní jednotky délky, hmotnosti, objemu

- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek • zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce se stavebnicemi - České mince a bankovky - Slovní úlohy - Orientaci v prostoru - Výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná a pojmenuje základní geometrické 	<ul style="list-style-type: none"> - Osově souměrné útvary - Základní útvary v rovině - Kreslení a vystřihávání geometrických tvarů - Základy rýsování

tvary a umí je graficky znázornit

- *rozezná přímku a úsečku, narysuje je*
- *používá pravítko*

Průřezová témata

OSV - Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace; Psychohygiena; Kreativita; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika

2. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</i> • <i>čte, píše a používá čísllice v oboru do 20, numerace do 100</i> • <i>zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> • <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> • <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Zápis čísla v desítkové soustavě - Obor čísel 0 - 100 - Čísla a znaménka - Číselná osa - Numerace 0 - 100 - Násobilka do 100 - Slovní úlohy - Matematické hry - O x více, o x méně - Písemné sčítání a odčítání - Počítání se závorkami - Základní jednotky délky, hmotnosti, objemu

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase, jednotky času Slovní úlohy Číselná osa, stovková tabule Tabulka násobků Manipulace s penězi, odhad ceny Jednoduché tabulky

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují 	<ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Bod, přímka, úsečka Osová souměrnost Druhy čar Práce se čtvercovou sítí

- používá pravítko

Průřezová témata

OSV - Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace; Psychohygiena; Kreativita; Sebezpoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika
MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

3. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 • čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 • zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat • sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 • řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 	<ul style="list-style-type: none"> - Obor čísel do 1000 - Zápis čísla v desítkové soustavě - Počítání z paměti - Číselná osa - Numerace do 1000 - Písemné sčítání a odčítání dvojciferných a trojciferných čísel - Slovní úlohy - Násobilka, i mimo obor násobilky - Dělení se zbytkem - Zaokrouhlování - Násobení dvojciferných a trojciferných čísel jednociferným činitelem - Manipulace s penězi, druhy platebních měn

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času popisuje jednoduché závislosti z praktického života doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	<ul style="list-style-type: none"> Čas, jednotky času Tabulky, grafy, diagramy Platební karty, vrácení za platbu, banka

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují 	<ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Bod, přímka, úsečka, polopřímka Kružnice, kruh Osová souměrnost Práce se čtvercovou sítí Převody jednotek

- používá pravítko

Průřezová témata

OSV - Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace; Psychohygiena; Kreativita; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika

4. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 100 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla • zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 • zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> - Sčítání, odčítání, násobení a dělení v číselném oboru 0 - 1 000 000 - Vztahy mezi matematickými operacemi - Zaokrouhlování čísel - Zlomky - Zápis čísla v desítkové soustavě, jeho znázornění - Lichá a sudá čísla - Přímá úměrnost

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagram uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa Diagramy, tabulky Jízdní řády Manipulace s penězi, jednoduchý osobní rozpočet Práce s letopočty

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v rovině a prostoru Jednoduché konstrukce Délka úsečky Obvody obrazců Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Osově souměrné útvary Trojúhelníková nerovnost Převody jednotek Grafický součet a rozdíl úseček Pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu • orientuje se a čte v jednoduché tabulce • určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích • provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času • uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnice - Slovní úlohy - Číselné a obrázkové řady - Magické čtverce - Prostorová představivost
Průřezová témata	
<p>OSV - Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace; Psychohygiena; Kreativita; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola; Občanská společnost a stát</p>	

5. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 100 sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor přes 1 000 000 Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti Zaokrouhlování čísel Porovnávání čísel Desetinná čísla, přirozená čísla, celá čísla, zlomky, římská čísla Početní výkony s racionálními čísly a jejich vlastnosti Násobení víceciferným činitelem Dělení víceciferným dělitelem Aritmetický průměr, průměrná rychlost

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagram provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> Číselná osa Římské číslice Jednotky délky, času, hmotnosti, jednoduché převody Bankovní termíny, půjčky, reklama zboží, základní příjmy a výdaje domácnosti

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžky a kolmice určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> Základní útvary v prostoru Kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Jednoduché konstrukce Délka úsečky Jednotky délky a jejich převody Obvod obrazce Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Obsah obrazce Osově souměrné útvary Základní rovinné obrazce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovnice a nerovnice - Slovní úlohy - Číselné a obrázkové řady - Magické čtverce - Prostorová představivost
<p>Průřezová témata</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti; Komunikace; Psychohygiena; Kreativita; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola; Občanská společnost a stát</p> <p>VMEGS - Jsme Evropané</p>	

6. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem • čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace • provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla • píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 • zvládá orientaci na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - Desetinná čísla, zlomky - Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopností poznávání	

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu 	<ul style="list-style-type: none"> - Převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačuje, rýsuje a měří úhly • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka • provádí jednoduché konstrukce • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary • sestrojí základní rovinné útvary v osové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, kružnice, úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), trojúhelník - Prostorové útvary – kvádr, krychle - Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost

- vypočítá povrch a objem kvádrů a krychle
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Průřezová témata

EMV - Základní podmínky života

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně řeší praktické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - Číselné řady – přirozená a racionální čísla (prvočísla)
Průřezová témata	

7. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část 	<ul style="list-style-type: none"> - Desetinná čísla a zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka - Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent - Jednoduché úrokování

(zlomek, desetinné číslo, procento)

- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání

EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VMEGS - Evropa a svět nás zajímají

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypracuje jednoduchou tabulku • vyhledává a třídí data • zvládá početní úkony s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> - Přímá a nepřímá úměrnost
Průřezová témata	

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a 	<ul style="list-style-type: none"> - Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné

jednoduchých praktických problémů;
využívá potřebnou matematickou
symboliku

- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru a krychle
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)

- Metrické vlastnosti v rovině – vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost
- Prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol
- Konstrukční úlohy – osová souměrnost, středová souměrnost

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání

EMV - Základní podmínky života

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> hledá různá řešení předložených situací 	<ul style="list-style-type: none"> Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie
Průřezová témata	

8. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkání formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> Druhá mocnina a odmocnina – čtení a zápis, určování (tabulky, kalkulačtor), početní operace, reálná čísla Pythagorova věta – výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty v praxi Mocniny s přirozeným mocnitelem – čtení a zápis mocnin, početní operace, slovní úlohy Zápis čísla pomocí mocnin 10 Slovní úlohy řešené pomocí lineárních rovnic, úlohy s procenty Výrazy – číselné výrazy, početní operace s výrazy s proměnnou Sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů Násobení mnohočlenu mnohočlenem, úpravy výrazů pomocí vzorců, rozklad výrazu na součin Lineární rovnice – řešení lineárních rovnic, výpočet neznámé ze vzorce, řešení slovních úloh
Průřezová témata	

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti zvládá početní úkony s penězi vyhledává a třídí data vypracuje jednoduchou tabulku porovnává data <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává a třídí data porovnává data vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr Základní statistické pojmy
Průřezová témata	
<p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě MKV - Etnický původ EMV - Základní podmínky života</p>	

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů využívá potřebnou matematickou symboliku odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Kruh, kružnice Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice, obsah kruhu Válec – síť válce, povrch, objem

- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa),
- analyzuje jejich vlastnosti
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu a válce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypočítá obvod a obsah kruhu
- vypočítá povrch a objem válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

Průřezová témata

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a 	<ul style="list-style-type: none"> - Číselné a logické řady - Číselné a obrázkové analogie - Logické a netradiční geometrické úlohy

dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznání; Kreativita

9. ročník

1. ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - Soustavy rovnic – soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - Slovní úlohy řešené soustavou - Slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsích
Průřezová témata	

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává, vyhodnocuje, třídí a zpracovává data porovnává soubory dat určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá početní úkony s penězi porovnává data 	<ul style="list-style-type: none"> Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky, četnost znaku, aritmetický průměr Funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce Finanční matematika a základy statistiky: základní pojmy, úrokování, aritmetický průměr, odchylka
Průřezová témata	
<p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě MKV - Etnický původ EMV - Základní podmínky života VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p>	

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti zobrazuje jednoduchá tělesa odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) Prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol Tělesa – kužel, jehlan, koule, povrchy a objem Konstrukční úlohy – jednoduché konstrukční úlohy, množiny bodů daných vlastností, Thaletova kružnice Složitější konstrukční úlohy Podobnost – věty o podobnosti trojúhelníků,

- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

netradiční geometrické úlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Průřezová témata

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • matematizuje jednoduché reálné situace 	<ul style="list-style-type: none"> - Základy statistiky - Číselné a logické řady - Číselné a obrázkové analogie - Logické a netradiční geometrické úlohy - Finanční matematika – základní pojmy, úrokování, aritmetický průměr, odchylka

s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *samostatně řeší praktické úlohy*
- *hledá různá řešení předložených situací*
- *aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí*
- *využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznání; Kreativita

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat.

Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnutí nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Informatika je zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. i 2. stupni. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu. Výuka probíhá pod vedením odborného učitele v učebně výpočetní techniky, každý žák má k dispozici svůj počítač.

Výuka tohoto předmětu umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého

vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Cílové zaměření předmětu

Výuka počítačů a práce s informacemi směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tak, aby každý žák:

- efektivně využíval moderních informačních a komunikačních technologií
- porozuměl vzniku informací, jejich uložení na médium, přenosu, zpracování, vyhledávání a praktickému využití
- byl schopen formulovat svůj požadavek
- využíval algoritmické myšlení při interakci s počítačem
- porovnával informace a poznatky z většího množství informačních zdrojů a tím dosahoval větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využíval výpočetní techniku, aplikační i výukový software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivě využíval softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopil funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektoval práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- si osvojil odpovědný, etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- se naučil šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- během výuky klademe důraz na vyhledávání informací;
- žáky vedeme k sebehodnocení, hodnocení mladších spolužáků;
- vedeme žáky k prezentaci výstupů z projektů před spolužáky, učiteli, rodiči;
- zadáváme žákům zajímavé úkoly

Kompetence k řešení problému

- při výuce žáky motivujeme úkoly z praktického života;
- vedeme žáky ke zdokonalování práce s informacemi (vyhledávání, třídění, využívání, ověřování důvěryhodných zdrojů)

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci se spolužáky, učiteli, ostatními dospělými ve škole a také v rámci projektů i s širší veřejností, představiteli obce atd.;
- učíme žáky správné argumentaci a obhajování svého názoru;
- ke komunikaci využíváme – poštovní servery, chatovací aplikace atd.;
- učíme žáky zpracovávat různými způsoby dokumentaci ze školního života

Kompetence sociální a personální

- během výuky používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při řešení problému;
- vedeme žáky k respektování pravidel chování v počítačové učebně, na síti;
- v rámci projektů žáky učíme základům týmové práce

Kompetence občanské

- žáky zapojujeme do projektů mezi různými školami

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům při profesní orientaci (vyhledávání informací o školách, dnech otevřených dveří, přijímacích testech apod.)

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení;
- podporujeme žáky samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešení problémů použít;
- vedeme žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků;
- seznamujeme žáky s novými technologiemi a podporujeme je v kritickém hodnocení jejich přínosů a hledání rizik jejich využívání

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Kreativita
- Komunikace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Tvorba mediálního sdělení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Multikulturalita

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

4. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout • vyslovuje odpovědi na základě dat • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat</i> • <i>popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam informace - Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopnosti poznání; Komunikace	

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy - Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Průřezová témata

EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky • pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> - Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení, příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů, řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura
Průřezová témata	

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel, prvky v uživatelském rozhraní; spouštění aplikací Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopnosti poznání; Komunikace	

5. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na 	<ul style="list-style-type: none"> Data, informace: hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro sdílení, přenos a ochranu informace Modelování: využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

základě dat

- *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

Průřezová témata

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>sestavuje symbolické zápisy postupů</i> • <i>popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení</i> • <i>rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Řešení problému krokováním: postup, příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - Programování: události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - Kontrola řešení: ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem
Průřezová témata	

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - Systémy: části systému a vztahy mezi nimi - Práce se strukturovanými daty: tabulka a její

- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Průřezová témata

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu• propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">• najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu• popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none">- Hardware a software: prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů- Počítačové sítě: internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat- Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálními zařízeními; uživatelské účty, hesla
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopnosti poznání; Komunikace	

6. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace • zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek • stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení • popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - Data, informace: získávání dat - Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování znaků, obrázků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt - Modelování: schéma, myšlenková mapa

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou 	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace: dekompozice úlohy - Programování: nástroje programovacího prostředí - Kontrola: ověření algoritmu, programu - Tvorba digitálního obsahu: tvorba programu (například příběhy); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu

odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- *navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

Průřezová témata

OSV - Kreativita

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše účel informačních systémů, které používá</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Informační systémy: informační systém ve škole - Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat - Hromadné zpracování dat: velké soubory dat
Průřezová témata	
OSV - Komunikace VDO - Občanská společnost a škola	

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat 	<ul style="list-style-type: none"> Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí Řešení technických problémů: postup při řešení problému u s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost: zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: sledování komunikace, informace v souboru; sdílení dat
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopnosti poznání; Komunikace	

7. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat 	<ul style="list-style-type: none"> Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači Kódování a přenos dat: různé možnosti

- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

kódování znaků, obrázků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky

- **Modelování:** schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekáduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Průřezová témata

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé 	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba algoritmu - Programování: blokově orientovaný programovací jazyk - Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupu, kontrolou výstupů opakovaným spuštěním); nalezení chyby - Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu

algoritmy pro řešení problému

- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti*
- *navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*

Průřezová témata

OSV - Kreativita

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • vymeze problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - Návrh a tvorba evidence dat: struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení - Hromadné zpracování dat: funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování

- *popíše účel informačních systémů, které používá*
- *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce*
- *na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat*

Průřezová témata

OSV - Komunikace

VDO - Občanská společnost a škola

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak funguje počítač po stránce operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozlišuje funkce počítače po stránce operačního systému</i> • <i>pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> • <i>rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu</i> • <i>dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Hardware a software: operační systémy – funkce, typy, typické využití - Počítačové sítě: fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu - Řešení technických problémů: postup při řešení problémů s digitálním zařízením - Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall - Digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu

Průřezová témata

8. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti • zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek • popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění 	<ul style="list-style-type: none"> - Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat - Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky - Modelování: vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf

Průřezová témata

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace: tvorba a zápis algoritmu - Programování: blokově orientovaný

řešení

- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

programovací jazyk, cykly, větvení

- **Kontrola:** nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu
- **Tvorba digitálního obsahu:** tvorba programů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu

Průřezová témata

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše účel informačních systémů, které 	<ul style="list-style-type: none"> - Informační systémy: ochrana dat a uživatelů - Návrh a tvorba evidence dat: struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení - Hromadné zpracování dat: řazení, filtrování, vizualizace dat

používá

- *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce*
- *na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat*

Průřezová témata

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak funguje počítač po stránce operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozlišuje funkce počítače po stránce operačního systému</i> • <i>ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu</i> • <i>pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí</i> • <i>rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Hardware a software: operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací - Počítačové sítě: web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač - Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy - Bezpečnost: bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvou faktorová autentizace - Digitální identita: cookies, sledování komunikace, informace v souboru

na dospělou osobu

- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Průřezová témata

9. ročník

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu • situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti • zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek • k popisu problému používá grafické znázornění 	<ul style="list-style-type: none"> - Data, informace: proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování a jejich vlastnosti, jednoduché šifry a jejich limity - Modelování: ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
Průřezová témata	

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné 	<ul style="list-style-type: none"> - Algoritmizace: tvorba, zápis a přizpůsobení

části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

algoritmu

- **Programování:** jazyk, cykly, větvení, proměnné
- **Kontrola:** nalezení chyby, úprava algoritmu a programu
- **Tvorba digitálního obsahu:** tvorba programů, autorství a licence programu; etika programátora

Průřezová témata

MKV - Multikulturalita

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	<ul style="list-style-type: none"> - Informační systémy: účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - Návrh a tvorba evidence dat: kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - Hromadné zpracování dat: vizualizace dat; odhad závislostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Průřezová témata

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu • pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí 	<ul style="list-style-type: none"> - Hardware a software: správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - Počítačové sítě: princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - Bezpečnost: správce hesel, dvou faktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - Digitální identita: sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Průřezová témata

OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MV - Tvorba mediálního sdělení

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu. V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psychosociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v prvním až třetím 3. ročníku. Časová dotace odpovídá učebnímu plánu.

Při výuce Prvouky je charakteristické její prolínání s učivem ostatních předmětů. Z toho důvodu je zde velká možnost vytváření malých projektů, které výuku obohatí, rozšíří a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky a exkurze.

Předmět Prvouka navazuje na poznatky, dovednosti a zkušenosti získané v předchozím období v rodině a v předškolní výchově a dále je rozvíjí. Žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech a vztazích mezi nimi. Prohlubuje poznatky žáků o rodině, domově, místě bydliště, prostředí školy, obci, okolní krajině a naší vlasti. V Prvouce se žáci seznamují s činnostmi a předměty kolem nás, všímají si a popisují jejich změny v průběhu času, zkoumají a pozorují přírodu, získávají další poznatky o lidském těle a zdravém způsobu života. Žáci se učí jednat a rozhodovat se v běžných či méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných, vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení).

S pomocí učitele i samostatně žáci poznávají a pozorují přírodu a činnosti lidí, řeší modelové situace, učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných a řešit přiměřeně náročné problémy a úkoly.

V předmětu Prvouka je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích:

Místo, kde žijeme (poznávání nejbližšího okolí, dopravní výchova, organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, vnímání místních a regionálních skutečností, rozvíjení národního cítění a vztahu k naší zemi).

Lidé kolem nás (základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, solidarita a snášenlivost mezi lidmi, práva a povinnosti, prvotní poznatky a dovednosti budoucí občana demokratického státu).

Lidé a čas (orientace v dějích a čase, události postupující v čase, vyvíjející se život a věci podléhající času, nejznámější události v rodině, obci a regionu, nejdůležitější okamžiky v historii naší země)

Rozmanitost přírody (Země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, poznávání okolní krajiny, ochrana přírody, vliv lidské činnosti na přírodu).

Člověk a jeho zdraví (člověk a jeho biologické a fyziologické funkce a potřeby, zdraví, vývoj člověka, denní režim, hygiena, výživa, zdraví a nemoci, poskytování první pomoci,

bezpečné chování v různých životních situacích, mimořádné události, odpovědnost za své zdraví a bezpečnost za zdraví jiných lidí).

Předmětem Prvouka se prolínají vybrané tematické okruhy všech průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova se soustřeďuje na osobnost žáka, respektuje jeho individuální potřeby i zvláštnosti, vede ho k poznání sebe sama i druhých lidí. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Mezilidské vztahy, Hodnoty, postoje, praktická etika, Sebepoznání a sebepojetí „Kreativita, Psychohygiena, Seberegulace a sebeorganizace a Kooperace a kompetice“.

Výchova demokratického občana má za úkol vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Občanská společnost a škola“ a „Občan, občanská společnost a stát“.

Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Snaží se vést žáky k respektování odlišností, k rozvoji tolerance a vzájemného pochopení způsobu života jiných národností, ale i různých sociálních skupin v rámci jednoho národa. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Lidské vztahy“ a „Kulturní diference“.

Environmentální výchova vede žáky k pochopení celkové propojenosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí a k poznání, že každý jedinec je zodpovědný za svůj vztah k přírodě. Vede žáky k pozorování a vnímání důsledků lidského jednání a snaží se je vést k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Vztah člověka k prostředí“ a „Základní podmínky života“.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prohlubuje dovednosti žáků potřebné pro orientaci v evropském a dále pak i v globálním prostoru. Zaměřuje se na porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, podněcuje zájem o evropské i světové dění. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Evropa a svět nás zajímá“ a „Jsme Evropané“)

Mediální výchova poskytuje žákům základnu a dovednosti z oblasti mediální komunikace a práce s médii. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti, zejména schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr. Je realizována prostřednictvím tematických okruhů „Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení“ a „Fungování a vliv médií ve společnosti“.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k utváření pracovních návyků k jednoduché samostatné i týmové práci;
- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání informací a vzájemných souvislostí mezi nimi;
- umožňujeme žákům poznat smysl a cíl učení a posoudit vlastní výsledky;
- motivujeme žáky k potřebě dalšího studia;

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme schopnosti rozpoznat problémové situace ve škole i mimo ni a správně na ně reagovat;
- umožňujeme žákům dojít k samostatnému názoru na problém, k jeho řešení a závěrům a ověřovat správnost řešení

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků slovní zásobu a schopnost zřetelně formulovat myšlenky a názory;
- učíme žáky chápat způsoby samostatného a slušného vystupování a jednání;
- rozvíjíme u žáků schopnost porozumění různým typům informací o probíraných tématech (encyklopedie, internet...) a učíme je s nimi pracovat;
- učíme žáky formulovat svůj názor a umět ho obhájit

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům spolupracovat ve dvojici či skupině a vedeme je k respektování názoru ostatních;
- vyzýváme žáky k nastavení pravidel při práci a způsoby jejich dodržování;
- rozvíjíme u žáků schopnost projevit sebedůvěru

Kompetence občanské

- odsuzujeme a potlačujeme projevy netolerance;
- vedeme žáky k utváření si ohleduplného vztahu k lidem i k přírodě;
- učíme žáky na základě poznatků z historie chápat současnost

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k utváření si správných pracovních návyků;
- učíme žáky rozeznat možná zdravotní a hygienická rizika, učíme žáky zdravotním a hygienickým rizikům předcházet;
- umožňujeme žákům seznámit se s vlastnostmi některých materiálů a vytváříme příležitosti k používání vhodných nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

- podporujeme žáky při využívání digitálních technologií, aplikací a služeb;
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a sdílení dat

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygienu
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy

Kooperace a kompetice
Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Evropa a svět nás zajímá
Jsme Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Fungování a vliv médií ve společnosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kulturní diference
Lidské vztahy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Základní podmínky života
Vztah člověka k prostředí

1. ročník

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo svého bydliště a rozliší možná nebezpečná v nejbližším okolí <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> Domov – prostředí domova, orientace v místě svého bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace Obec – význačné budovy, dopravní síť, rozdíl město x vesnice
Průřezová témata	

VDO - Občanská společnost a škola
MKV - Lidské vztahy
OSV - Mezilidské vztahy

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, tolerance k jiným národnostem, přirozeným odlišnostem Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům, nesnášenlivost mezi lidmi Právo a spravedlnost – základní lidská práva dítěte, povinnosti žáků školy Rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání; pravidla chování v kulturních a zdravotnických zařízeních, v obchodě
Průřezová témata	
<p>OSV - Poznávání lidí; Mezilidské vztahy VMEG - Evropa a svět nás zajímá</p>	

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád – určování času, dny v týdnu, roční období, části dne – denní režim, předměty denní potřeby

o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- *pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase*
- *poznává různé lidské činnosti*
- *rozděluje děj v minulosti a přítomnosti a budoucnosti*

- Současnost a minulost v našem životě – zvyky a práce lidí v minulosti i současnosti

Průřezová témata

OSV - Seberegulace a sebeorganizace

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Charakteristické znaky jednotlivých ročních období - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, ochrana životního prostředí, odpovědnost lidí, likvidace odpadu
Průřezová témata	
EMV - Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí	

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činností vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo – stavba těla (základní části), nejdůležitější lidské orgány, smysly - Péče o zdraví – zdraví, životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a

času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožovat zdraví své a zdraví jiných

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných*
- *uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu*
- *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání

- *Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku*
- *Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry, integrovaný záchranný systém*

Průřezová témata

OSV - Sebepoznání a sebepojetí; Psychohygienu
EMV - Základní podmínky života

2. ročník

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednotlivém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy 	<ul style="list-style-type: none"> Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, základní pravidla silničního provozu, riziková místa a situace Obec – význačné budovy, dopravní síť (rozdíl město x vesnice) Naše vlast – hlavní město
Průřezová témata	
VDO - Občan, občanská společnost a stát; Občanská společnost a škola	

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně pojmenuje nejběžnější povolání a 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, tolerance k jiným národnostem, přirozeným odlišnostem Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, rizikové situace, rizikové chování Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy (školní řád), protiprávní jednání Rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání, zájmy a povinnosti, pravidla, nakládání s penězi, suroviny výroby, výroba potravin, papíru atd.

pracovní činnosti

Průřezová témata

OSV - Kreativita
MKV - Lidské vztahy

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase</i> <i>zná rozvržení svých denních činností</i> <i>poznává různé lidské činnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v čase a časový řád – kalendář, určování času, seznámení s digitálním časem, rok, měsíce, týden, den, hodina, den Současnost a minulost v našem životě – zvyky a práce lidí v minulosti i současnosti – Vánoce, Velikonoce, advent a jiné svátky
Průřezová témata	
OSV - Psychohygiena; Seberegulace a sebeorganizace	

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristické znaky jednotlivých ročních období Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů
Průřezová témata	

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění</i> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> • <i>rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo – stavba těla (základní části), nejdůležitější lidské orgány, smysly - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání - Přivolání pomoci v případě fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry, integrovaný záchranný systém

při mimořádných událostech

Průřezová témata

OSV - Mezilidské vztahy; Sebepoznání a sebepojetí
VDO - Občanská společnost a škola

3. ročník

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy popíše a zvládne cestu do školy 	<ul style="list-style-type: none"> Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, dopravní značky Obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost města Chýnov, význačné budovy, dopravní síť Okolní krajina – světové strany, mapa, povrch a jeho tvary, typy krajiny – surovinové zdroje Evropa a svět – kontinenty, sousedící státy Práce s mapou Okolní krajina zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
Průřezová témata	
<p>VDO - Občanská společnost a škola VMEGS - Jsme Evropané OSV – Poznání lidí; Mezilidské vztahy</p>	

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, život a funkce rodiny, neúplné rodiny, dětské domovy, pěstounská péče Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, tvoření a dodržování pravidel pro soužití ve škole, rizikové situace, rizikové

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování

chování, předcházení konfliktům, nesnášenlivost mezi lidmi

- Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce

Průřezová témata

OSV - Mezilidské vztahy; Hodnoty, postoje, praktická etika

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase • zná rozvržení denních činností • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • poznává různé lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, generace, denní režim, roční období - Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu lidského života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - Orientace v čase a časový řád, rozvržení denních činností - Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - Báje, mýty a pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
Průřezová témata	

MKV - Kulturní diference

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> • <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> • <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rostliny mezi dřevinami a bylinami</i> • <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva – les, louka, pole, zahrada, voda - Ohleduplné chování v přírodě – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy - Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty - Půda a její význam - Látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním

základních jednotek

- Voda a vzduch – vlastnosti a formy vody, vlastnosti vzduchu

Průřezová témata

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> • <i>chová se obezřetně při setkání</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo – stavba těla (základní části), nejdůležitější lidské orgány, smysly - Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry, integrovaný záchranný systém, Armáda ČR

s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Průřezová témata

OSV - Kooperace a kompetice; Psychohygienu; Mezilidské vztahy; Sebepoznání a sebepojetí
MV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu.

Žáci poznávají své nejbližší okolí, seznamují se s místně i časově vzdálenějšími, ale i současnými osobami a ději. Jsou vedeni k tomu, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na názory a podněty jiných. Vnímají vztahy ve společnosti, porozumí minulému i současnému způsobu života, porovnávají ho a chápou souvislosti vývoje.

Samostatně vyhledávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů (učebnice, internet, encyklopedie, tisk, informace ze svého okolí, návštěvy historických i současných míst). Prakticky zkoumají místní a regionální skutečnosti a postupně rozvíjejí národní cítění a vztah ke své zemi.

Učí se orientovat v dějích a čase, poznávají postup událostí v čase a utváření naší historie až do současnosti.

Podstatou je vyvolat v žácích zájem o minulost i současnost a kulturní dědictví regionu i celé země a o vztahy s ostatními národy.

Předmět Vlastivěda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je utvořen těmito vzdělávacími obsahy:

Místo, kde žijeme (domov, škola, obec, místní a okolní krajina, regiony ČR, naše vlast, Evropa a svět, mapy)

Lidé kolem nás (rodina, soužití, chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, kultura, základní globální problémy)

Lidé a čas (orientace v čase, časový řád, současnost a minulost v našem životě, regionální památky, báje, mýty, pověsti)

Předmětem Vlastivěda se prolínají vybrané tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

Výchova demokratického občana se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech využívá zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a k dovednosti je vzájemně propojovat;
- vedeme žáky k praktickému využívání nabytých vědomostí;
- vedeme žáky k užívání správné terminologie;
- nabízíme žákům různé metody a strategie učení, které jim umožní správně naplánovat způsoby svého učení

Kompetence k řešení problémů

- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které jsou potřebné k řešení problému
- a vedeme žáky k jejich používání;
- rozvíjíme u žáků dovednost obhájit svůj názor na řešení problému;
- rozvíjíme u žáků dovednost být kritičtí ke svým názorům a uvědomit si zodpovědnost, kterou za svá rozhodnutí přebírají

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u žáků dovednost stále prohlubovat svou slovní zásobu i schopnost jasně a vhodně formulovat své myšlenky, názory a poznatky;
- vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu, k dovednosti naslouchat a pochopit názory ostatních a vhodně argumentovat;
- vedeme žáky k využívání vhodných prostředků pro získávání informací

Kompetence sociální a personální

- budujeme schopnost projevit sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- rozvíjíme schopnost účinně se podílet na společné práci ve skupině;
- vedeme žáky k ohleduplnosti a vytváření dobré atmosféry při práci

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení historických i současných významností své obce i svého národa;
- rozvíjíme schopnost chápat a projevovat toleranci k ostatním lidem a lidem jiných národností;
- rozvíjíme schopnost uznávat, chránit a připomínat si tradice a kulturní a historické události i současné dění ve svém okolí

Kompetence pracovní

- ukazujeme žákům, jak si správně naplánovat řešení úkolů a jejich postupy;
- vedeme žáky k využívání svých poznatků a schopností při řešení zadaných úkolů;
- rozvíjíme schopnost orientovat se v historických i současných událostech a dovednost vyhledat souvislosti

Kompetence digitální

- podporujeme žáky při využívání digitálních technologií, aplikací a služeb;
- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a sdílení dat

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Seberegulace a sebeorganizace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

4. ročník

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • porovná způsob života a přírodu v naší 	<ul style="list-style-type: none"> - Domov, krajina okolí domova - Mapa, orientace na mapě - Plány a mapy - Světové strany - Glóbus - Orientace v přírodě - Měřítko map - Typy map - Povrch a vodstvo ČR - Zemědělství - Nerostné bohatství a průmysl - Regiony ČR - Příroda a lidé - Jízdní řády - Města ČR - Počasí a podnebí - Státní zřízení, orgány státní moci - Státní symboly

vlasti i v jiných zemích

- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*
- *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*
- *pozná státní symboly České republiky*

Průřezová témata

VDO - Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VMEGS - Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> - Demokratická práva občanů - Zákony - Základní pravidla spolupráce - Demokratická práva občanů - Sebepoznání, sebehodnocení - Demokratická práva občanů - Demokratická práva občanů - Zákony - Ochrana životního prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Průřezová témata

VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • uvede významné události, které se 	<ul style="list-style-type: none"> - Život v dávných dobách a dnes (od pravěku do roku 1600) - Státní svátky

vztahují k regionu a kraji

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Průřezová témata

OSV - Rozvoj schopností poznávání; Seberegulace a sebeorganizace

5. ročník

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</i> • <i>orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</i> • <i>řídí se zásadami bezpečného pohybu a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Domov, krajina v okolí domova - Plány, mapy, světové strany - Orientace v mapách - Povrch, vodstvo, města ČR - Povrch, vodstvo, města Evropy - Rostlinstvo a živočišstvo Evropy - Regiony ČR - Národopisné oblasti - Německo, Rakousko, Slovensko, Polsko - Evropské státy a jejich hlavní města - Praha, státní symboly, armáda ČR

pobytu v přírodě

- *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*
- *pozná státní symboly České republiky*

Průřezová témata

VDO - Občan, občanská společnost a stát

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Jsme Evropané

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i>• <i>uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i>• <i>rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i>• <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i>• <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady</i>	<ul style="list-style-type: none">- Pravidla třídy- Vnitřní řád školy

rizik půjčování peněz

- *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

Průřezová témata

VDO - Formy participace občanů v politickém životě

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> • <i>uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i> • <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Čas, orientace v čase - Život v dávných dobách a dnes (od 18. století po vznik České republiky) - Státní svátky a významné dny našeho státu v jednotlivých etapách historie
Průřezová témata	
VMEGS - Evropa a svět nás zajímá	

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu.

Žáci se učí objevovat vztahy mezi živou a neživou přírodou, procesy, které probíhají v přírodě i ve společnosti.

Učí se chápat organizaci života v rodině i ve společnosti, eliminovat nebezpečí, která jim hrozí (drogy, dopravní situace, šikana...). Postupně upevňují základy vhodného chování, tolerance, solidarity.

Poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy a nedílnou část vesmíru, velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody a to, že s ní tvoří nedílný celek.

Sledují vliv lidské činnosti na přírodu a hledají možnosti, jak úměrně svému věku přispět ke zlepšení životního prostředí a trvale udržitelnému rozvoji.

Poznávají člověka (tedy i sebe) jako bytost, která má své fyziologické i biologické funkce, seznamují se s vývojem člověka, na základě zkušeností určí, co je pro ně vhodné z hlediska denního režimu a způsobu života. Získávají základní znalosti o prevenci nemocí, první pomoci i bezpečném chování v mimořádných situacích. Uvědomí si, že zdraví je největší životní hodnota a že jsou odpovědní za zdraví a bezpečnost svou i ostatních lidí.

Předmět Přírodověda patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je utvořen těmito vzdělávacími obsahy:

Rozmanitost přírody (látky a jejich vlastnosti, voda, vzduch, nerosty a horniny, půda, vesmír a Země, rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, rovnováha v přírodě, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, rizika v přírodě)

Člověk a jeho zdraví (lidské tělo, péče o zdraví, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy, návykové látky, závislosti a zdraví, osobní bezpečí, krizové situace, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená)

Předmětem přírodověda se prolínají vybrané tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům.

Environmentální výchova poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímé kontakty žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- učíme žáky vybírat vhodné způsoby a pomůcky k tomu, aby si mohli samostatně organizovat svoje učení
- pomáháme žákům hodnotit nové informace o přírodě i člověku, o jejich vzájemném vztahu a vyvozovat z nich správné závěry

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme žáky s takovými metodami práce, při kterých dochází samostatnému řešení problémů
- učíme vnímat problémové situace ve svém okolí a rozvíjíme schopnost řešit je podle svých možností

Kompetence komunikativní

- učíme správně formulovat své myšlenky, používat vhodnou terminologii a dál rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- budujeme schopnost naslouchat ostatním a vhodně reagovat na jejich názory

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci na řešení úkolů s ostatními a respektování jejich názorů
- motivujeme žáky, aby vhodným chováním přispívali k upevnění dobrých vztahů ve skupině

Kompetence občanské

- učíme respektovat názory a přesvědčení jiných lidí
- učíme žáky chápat základní problémy ochrany životního prostředí a podle svých možností ho pomáhat chránit
- vštěpujeme žákům, jak se vhodně zachovat v situacích ohrožujících zdraví jejich i jiných lidí

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se správným používáním pomůcek a nástrojů
- motivujeme žáky k využívání svých znalostí při práci své i ve skupině
- vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti při práci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků;
- podporujeme žáky při nalézání jednoduchých strategií osobního vyhledávání dat

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Mezilidské vztahy

Komunikace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

4. ročník

1. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti látek Živá a neživá příroda Voda, vítr, vzduch, světlo, teplo, půda Horniny a nerosty Podmínky pro život, podnebí Příroda na podzim Příroda v zimě Příroda na jaře Příroda v létě Ekosystémy les, park, potok, řeka, rybník, pole, louka Stavba těla rostlin Houby Obratlovci, bezobratlí Ochrana přírody Význam přírody Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry; integrovaný záchranný systém Vlastnosti látek Skupenství látek

- *zvládá péči o pokojové rostliny*
- *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Průřezová témata

EMV - Základní podmínky života; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Osobní bezpečí - Šikana - Dopravní výchova, jízdy na kole na dopravním hřišti - Krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - Zneužívání návykových látek - Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry; integrovaný záchranný systém - Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Průřezová témata

OSV - Psychohygienu; Sebepoznání a sebepojetí
EMV - Vztah člověka k prostředí

5. ročník

1. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí 	<ul style="list-style-type: none"> - Živá a neživá příroda - Voda, půda vzduch, světlo, teplo - Nerosty a horniny - Energetické suroviny - Vesmír, sluneční soustava - Střídání ročních období - Střídání dne a noci - Podnebné pásy - Přizpůsobivost rostlin a živočichů - Botanické a zoologické zahrady - Živá a neživá příroda - Působení člověka v přírodě - Lidské výtvořy - Člověk a průmysl - Ochrana přírody - Člověk a příjem informací - Jednoduché stroje

výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- *popíše střídání ročních období*
- *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- *zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata*
- *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Průřezová témata

EMV - Základní podmínky života; Ekosystémy; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidské tělo - Smyslové orgány - Pohlavní orgány muže a ženy - Posloupnost vývoje člověka - Správné životní návyky - Správná výživa, zdravý životní styl - Rizikové situace - Situace ohrožující zdraví - Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - Péče o zdraví – nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první

situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

- pomoc při drobných poraněních
- Péče o zdraví
 - Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy
 - Odlišnost pohlaví

Průřezová témata

OSV - Komunikace; Psychohygiena; Mezilidské vztahy; Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných

souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích. Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda. Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich

důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci odpovídající učebnímu plánu. Hlavním cílem je probudit v žácích vědomí kontinuity mezi minulostí, současností i budoucností. Jsou vedeni k poznání, že historické události ovlivnily vývoj společnosti a ve svém důsledku podobu dnešního světa. Předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Důraz je kladen zejména na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny současných společenských jevů. Nedílnou součástí bude rovněž zařazení dějin regionu (Chýnov a v širším pojetí Táborsko a jižní Čechy).

Výuka dějepisu je příležitostí pro zařazení průřezového tématu „Výchova demokratického občana“, především pak tematických okruhů „Formy participace občanů v politickém životě“, „Občan, občanská společnost a stát“ a Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování“ tak, jak je rozvedeno v plánech jednotlivých ročníků. Rozvíjí komunikativní a argumentační dovednosti. V průřezovém tématu „Myšlení v evropských a globálních souvislostech“ učivo dějepisu prohlubuje porozumění zásadním událostem, které ovlivnily vývoj Evropy, i porozumění odlišnostem mezi národy. Realizace průřezového tématu „Multikulturní výchova“ pomáhá žákům uvědomit si neslučitelnost rasové či náboženské intolerance s demokratickými principy a jejich škodlivost a nebezpečí na konkrétních historických událostech. Nedílnou součástí výuky jsou rovněž tematické okruhy z průřezového tématu „Environmentální výchova“. Látka 9. ročníku pak dává příležitost k využívání médií jako zdroje informací (průřezové téma „Mediální výchova“). Žáci by zcela samozřejmě měli být v hodinách vedeni ke kreativě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- zadáváme žákům úkoly, při kterých vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů;
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky;
- zadáváme žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- vedeme žáky k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme žákům do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, řešení problémů, video, PC);
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením;
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování;
- motivujeme žáky prezentovat své názory a nápady

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování;
- vedeme žáky k věcnému argumentování;

- vedeme žáky k práci s různými typy textů;
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků;
- zadáváme žákům dostatek příležitostí k vytváření a popisování svých zážitků;
- zapojujeme žáky do diskuzí, kde respektují názory druhých a své dokáží obhájit

Kompetence sociální a personální

- vytváříme s žáky příznivé klima třídy;
- dodáváme žákům sebedůvěru;
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme;
- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování

Kompetence občanské

- upozorňujeme žáky na společenské i přírodní dění a umožňujeme jim vyhledávat správné postoje a řešení;
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé;
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních;
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

- požadujeme od žáků dodržování dohodnuté kvality práce;
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat;
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- podporujeme žáky při používání digitálních technologií v rámci učení i při zapojování se do života školy a do společnosti;
- vedeme žáky k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Mezilidské vztahy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

Občan, občanská společnost a stát

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

Objevujeme Evropu a svět

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Fungování a vliv médií ve společnosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kulturní diferenciacce
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

6. ročník

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů o minulosti • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam dějin jako možnost poučit se z dějin 	<ul style="list-style-type: none"> - Význam zkoumání dějin, získávání informací o nich, historické prameny - Historický čas a prostor - Úvod do učiva - Historické prameny
Průřezová témata	

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich kulturu • objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a lidská společnost v pravěku <ul style="list-style-type: none"> ▪ Starší doba kamenná ▪ Mladší doba kamenná ▪ Doba kovů ▪ Naše země v pravěku

lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Průřezová témata

OSV - Mezilidské vztahy
EMV - Základní podmínky života

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly světovým kulturním dědictvím • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury zrod křesťanství • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států • popíše život v době nejstarších civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> - Nejstarší starověké civilizace <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína.... - Antické Řecko <ul style="list-style-type: none"> ▪ Řecko v archaickém období ▪ Báje a slavnosti ▪ Řecko v klasickém období ▪ Zrod demokracie ▪ Život, škola ▪ Řecko-perské války ▪ Peloponéská válka ▪ Duchovní odkaz Řecka - Antický Řím <ul style="list-style-type: none"> ▪ Počátky, království, republika ▪ Římská expanze a války ▪ Řím v období císařství ▪ Duchovní odkaz Říma - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
Průřezová témata	
<p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity; Etnický původ EMV - Vztah člověka k prostředí VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě</p>	

7. ročník

1. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu i jejich postavení v Evropě vymezí úlohu křesťanství v životě člověka ve středověku, konflikty mezi světskou a církevní mocí ilustruje postavení jednotlivých vrstev společnosti, uvede příklady románského a gotického slohu <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> uvede první státní útvary na našem území uvede základní informace z období počátků českého státu popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu. 	<ul style="list-style-type: none"> Utváření států ve východní a západní Evropě a jejich vývoj <ul style="list-style-type: none"> Islám a islámské říše (Arabové, Turci) a jejich vliv na Evropu Velká Morava a český stát – vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, investitura, křížové výpravy Struktura středověké společnosti Kultura: románský a gotický sloh (umění, vzdělanost) Vrcholný středověk Pozdní středověk
Průřezová témata	
MKV - Kulturní diferenciacce; Lidské vztahy VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	

2. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve popíše průběh zámořských objevů, 	<ul style="list-style-type: none"> Raný středověk Humanismus, renesance Zámořské plavby Reformace, evropské státy v této době

vysvětlí jejich příčiny i důsledky včetně poznávání nových civilizací pro Evropu

- vysvětlí postavení českého státu v rámci Evropy a jeho postavení v rámci habsburské monarchie
- objasní příčiny, průběh a důsledky třicetileté války
- uvede důležité historické události v českém státě v tomto období
- vyjmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

- Habsburkové na českém trůnu
- Třicetiletá válka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- *uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*
- *pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

Průřezová témata

MKV - Kulturní diferenciacie

8. ročník

1. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • ýrozpozná základní znaky baroka, uvede příklady významných památek 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa po třicetileté válce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Anglie v 17. století ▪ Český stát v 17. – 19. století ▪ Francie za Ludvíka XIV. - Baroko, rokoko - Asie a Afrika v 18. a 19. století
Průřezová témata	

2. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí modernizaci společnosti a změny z ní vyplývající objasní souvislost mezi Velkou francouzskou revolucí a obdobím napoleonských válek a následnými změnami ve společenské struktuře Evropy porovná jednotlivé fáze českého národního obrození s národními hnutími v ostatních evropských státech zformuluje požadavky vybraných revolucí v Evropě vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí v Evropě a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> uvede základní historické události v naší zemi v 19. století vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století 	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce, její vliv na Evropu i svět Vznik USA Průmyslová revoluce, sociální problematika Revoluce v 19. století jako řešení, politických, sociálních problémů Politické směry, ústavy, politické strany, občanská práva Klasicismus, romantismus Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Evropa před 1. světovou válkou
Průřezová témata	
<p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě VMEGS - Objevujeme Evropu a svět</p>	

3. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny a důsledky první světové války (politické, sociální, kulturní) 	<ul style="list-style-type: none"> Příčina, vznik, průběh a důsledky první světové války <ul style="list-style-type: none"> Nové politické uspořádání Evropy Úloha USA Vznik ČSR, jeho politický,

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

hospodářský, sociální a kulturní vývoj, národnostní problémy

- Politická a hospodářská situace ve světě ve 20. a 30. letech, vznik totalitních systémů – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo

Průřezová témata

MKV - Etnický původ

9. ročník

1. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových konfliktech • rozpozná klady a zápory demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska porušování lidských práv • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho sociální, kulturní, politické a hospodářské prostředí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války • uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky 	<ul style="list-style-type: none"> - Svět mezi válkami <ul style="list-style-type: none"> ▪ Situace ve světě po konci 1. světové války ▪ Počátky fašismu a nacismus ▪ Vznik SSSR ▪ Věda a kultura před 2. světovou válkou ▪ Období 1. a 2. republiky v ČSR ▪ Mnichovská konference ▪ Protektorát Čechy a Morava - 2. světová válka <ul style="list-style-type: none"> ▪ Počátek konfliktu ▪ Situace po napadení SSSR ▪ Fronty ▪ Válka v Tichomoří ▪ Konec konfliktu v Evropě a ve světě
Průřezová témata	

EMV - Vztah člověka k prostředí; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MKV - Etnický původ; Princip sociálního smíru a solidarity; Mezilidské vztahy

VMEGS - Objevujeme Evropu a svět

VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; Formy participace občanů v politickém životě

2. ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce uvědomí si, že je důležitější mír, svoboda a spolupráce než útlak a rozpory posoudí postavení rozvojových zemí prokáže základní orientaci v problémech současného světa chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie ve státech bývalého východního bloku, zejména u nás <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> Dějiny od 2. poloviny 20. století do současnosti <ul style="list-style-type: none"> Obnovení Československa Studená válka Dekolonizace Charakteristika velmocí po 2. světové válce Krize sovětského bloku Obnova demokracie ve střední a východní Evropě Věda a technika 2. poloviny 20. století Globalizace, integrace
Průřezová témata	
<p>MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě</p>	

5.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časová dotace odpovídá učebnímu plánu.

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Formy a metody realizace:

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty
- video, PC
- beseda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení

- vybíráme a využíváme s žáky vhodné způsoby a metody pro efektivní učení;
- vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků;
- nabádáme žáky k hledání souvislostí;
- získané poznatky hodnotíme; třídíme a vyvozujeme z nich závěry;
- vedeme žáky k ověřování důsledků;
- poskytujeme žákům metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům;
- zadáváme žákům úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;

Kompetence k řešení problémů

- tvořivě přistupujeme s žáky k řešení problému;
- vedeme žáky při vyhledávání vhodných informací a práci s nimi;
- umíme nalézt řešení;
- učíme žáky kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí;
- podporujeme žáky v kladení otevřených otázek;
- umožňujeme žákům volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenky a názorů souvisle a kultivovaně;
- podněcujeme žáky k naslouchání promluvám druhých lidí a vhodnému reagování na ně;
- vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni;
- učíme žáky využívat ke komunikaci vhodné technologie;
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu;

- podněcujeme žáky k argumentaci;
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci v týmu, vzájemnému nasloucháme a pomáhání si;
- upevňujeme u žáků dobré mezilidské vztahy;
- hodnotíme svoji práci i práci ostatních;
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- upevňujeme u žáků znalost legislativy a vštěpujeme žákům obecné morální zákony a důležitost jejich dodržování;
- respektujeme s žáky názory ostatních;
- formujeme u žáků volní a charakterové rysy;
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace;
- vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování;
- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k efektivnímu organizování vlastní práce;
- dodáváme žákům sebedůvěru;
- napomáháme žákům podle potřeby při cestě ke správnému řešení;
- vedeme žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Kompetence digitální

- vedeme žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků;
- podporujeme žáky při používání digitálních technologií při zapojování se do života a společnosti

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Rozvoj schopností poznávání
- Psychohygienu
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Fungování a vliv médií ve společnosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

6. ročník

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozezná projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • kriticky zhodnotí postoj k mediálním informacím, vyjádří svůj názor na působení propagandy a reklamy, na veřejné mínění a chování lidí • respektuje pravidla společenského soužití a mravní zásady <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Naše škola – práva a povinnosti žáků, význam činnosti žákovské samosprávy, společenská pravidla a normy - Naše obec – místo, kde žijeme, kulturní a historické památky, přírodní prostředí - Naše vlast – pojem vlast, státní symboly, významné osobnosti, významné dny, co nás proslavilo - Lidská setkání, rovnost a nerovnost – solidarita, pomoc lidem v nouzi, osobní bezpečí, vztahy v rodině, pravidla chování, spolupráce mezi lidmi

- *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích*
- *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*

Průřezová témata

VDO - Občanská společnost a škola
MV - Fungování a vliv médií ve společnosti

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i> • <i>formuluje své nejbližší plány</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál - Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezvědomí; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
<h4>Průřezová témata</h4>	
<p>VDO - Občanská společnost a škola MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

7. ročník

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • dokáže ocenit krásy naší vlasti, aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí a kulturních památek • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> • <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - Život mezi lidmi – komunikace v různých prostředích, vliv médií - Člověk a kultura – kultura a umění, formy náboženství, odlišnosti a možnosti kulturního využití - Přírodní a kulturní bohatství – krásy naší země, ochrana přírodního a kulturního bohatství
Průřezová témata	
<p>MKV – Multikulturalita; Lidské vztahy; Kulturní diference EMV - Vztah člověka k prostředí; Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

2. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> váží si své práce i práce ostatních i výsledků z ní vyplývajících rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady uspokojuje své potřeby přiměřeně s ohledem na druhé sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti charakterizuje principy demokracie uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi, zajímá se o dění ve světě dokáže si poradit v mimořádných událostech <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> <i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Majetek v našem životě – naše potřeby, formy vlastnictví Řízení společnosti – stát, demokracie, volby, začlenění do veřejného života Svět kolem nás – spolupráce s ostatními zeměmi, tolerance k odlišnostem, dopady globalizace Ochrana obyvatel za mimořádných událostí
Průřezová témata	
<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě OSV – Komunikace; Hodnoty, postoje, praktická etika; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy VMEGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

8. ročník

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvědomí si rysy vlastní osobnosti a své působení na okolí posoudí vliv osobních vlastností na dosažení individuálních i společných cílů (úloha vůle) popíše, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet přednosti, překonávat nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnost, jaký jsem člověk Co dokážu Psychické procesy a stavy, jak poznávám, vnímám, myslím, pamatuji si, prožívání citů Přiměřené prosazování se, stres, konflikty a jejich řešení
Průřezová témata	
OSV - Rozvoj schopností poznávání; Psychohygiena; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace	

2. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe důležitost práce a jejího ohodnocení, význam peněz na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na 	<ul style="list-style-type: none"> Dělba práce, výrobní a nevýrobní odvětví Peníze, platební karty, banky Tvorba ceny Fungování trhu Morální a právní normy, následky jejich porušování

tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

- chápe význam vzdělávání pro profesní uplatnění, formuluje své nejbližší plány
- dokáže se orientovat v Ústavě ČR, rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí

Průřezová témata

VDO - Občan, občanská společnost a stát

9. ročník

1. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva 	<ul style="list-style-type: none"> - Občan – obec a život v ní, jednání na úřadě, principy státní správy - Občanem EU, imigrace, integrace - Ovlivňování věcí veřejných v demokratické společnosti - Orgány právní ochrany, správní řízení a přestupky, trestní právo - Občanské soudní řízení - Evropská unie a právo - Základy práva v ČR – Ústava ČR, Listina základních práv a svobod - Lidská práva, Všeobecná deklarace lidských práv

a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uvede základní prvky fungování demokratické společnosti*
- *chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy*
- *uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání*
- *vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů*
- *na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu*
- *uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*
- *uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání*
- *uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a*

role rodinných příslušníků

- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Průřezová témata

OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> - Problémy globálního světa - Rozvojové cíle tisíciletí - Role České republiky - Vlastní přínos k řešení problémů
Průřezová témata	
<p>VMEGS - Evropa a svět nás zajímá; Objevuje Evropu a svět; Jsme Evropané EMV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

3. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná základní zdroje příjmů a položky výdajů 	<ul style="list-style-type: none"> - Stát a národní hospodářství - Státní rozpočet - Banky a bankovníctví

- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- vyjmenuje základní typy daní/dávek
- vyjádří svůj postoj ke kritériím životní úrovně
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků

- Právní subjekty podnikání
- Záchytná sociální síť

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady*
- *uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*
- *požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu*

Průřezová témata

VDO - Formy participace občanů v politickém životě
OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
MKV - Princip sociálního smíru a solidarity

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i

člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí – porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně v šestém ročníku a dvě hodiny týdně v sedmém až devátém ročníku. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě. Žáci v této vzdělávací oblasti poznávají přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Značně ovlivňuje názory žáků na jevy v okolním světě a pomáhá jim správně se v těchto jevech orientovat. Pomáhá vyvracet nejrůznější pověry o nadpřirozeném původu přírodních jevů, umožňuje žákům vytvořit si moderní fyzikální obraz světa. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Základní metodou používanou v tomto předmětu je pokus. Především pomocí pokusu zkoumají žáci vše, co nás obklopuje. Další metodou je pozorování a popis daného pokusu. V předmětu se žáci postupně seznamují s mnoha výsledky fyzikálního bádání.

Látka je rozdělena do několika okruhů. V šestém ročníku Vlastnosti látek a těles, Měření veličin, Síla a její účinky.

Mezi témata sedmého ročníku patří Pohyb těles, Světelné jevy a Vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek.

V osmém ročníku je to pak Práce, Elektrické jevy a magnetismus, Energie. Na devátý ročník zbývá Teplo, Akustika a Vesmír.

Vyučovací předmět fyzika je vyučován převážně ve velmi dobře vybavené odborné učebně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí s praktickým životem
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika je úzce spjat s ostatními předměty

např. matematika – převody jednotek, rovnice, ...
zeměpis – měřítko, výpočty, ...
chemie – řešení rovnic, převody jednotek, směsi, roztoky...
přírodopis – vztahy mezi organismy a prostředím ...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací;
- umožňujeme žákům samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;
- vedeme žáky k používání odborné terminologie;
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací;
- vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty;
- vedeme žáky k vyhledávání informací týkajících se problematiky fyzikálního poznávání v různých pramenech a využívat je efektivně ve svém dalším studiu

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat;
- vedeme žáky k rozpoznávání problémů v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici (dostupné metody pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky apod.);
- umožňujeme žákům vyjádřit či formulovat (jednoznačně) problém, na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání;
- umožňujeme žákům posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému;
- umožňujeme žákům korigovat chybná řešení problému

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke správnému a výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů, souvislému a kultivovanému projevu v písemném i ústním podání;
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění různým typům textů, příkladů a obrazových materiálů s fyzikální tematikou;
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů na problematiku fyzikálních jevů a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v konkrétních situacích

Kompetence sociální a personální:

- využíváme skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů;
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti;
- nabízíme žákům možnost podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu;
- vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry při vlastních výstupech i při týmové práci;
- vedeme žáky k poskytování případné pomoci nebo požádání o ni;
- vedeme žáky k efektivní spolupráci v menších skupinkách i v kolektivu třídy a nabízíme možnost diskuse nad metodami výuky

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů;
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě;
- vedeme žáky k vcítění se do situací ostatních lidí, odmítání útlatku a hrubého zacházení;
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení společenských norem, práv a povinností ve škole i mimo školu;
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících jejich život a zdraví;
- vedeme žáky k zájmu o ochranu zdraví při používání různých přístrojů a spotřebičů a trvale udržitelný rozvoj společnosti